

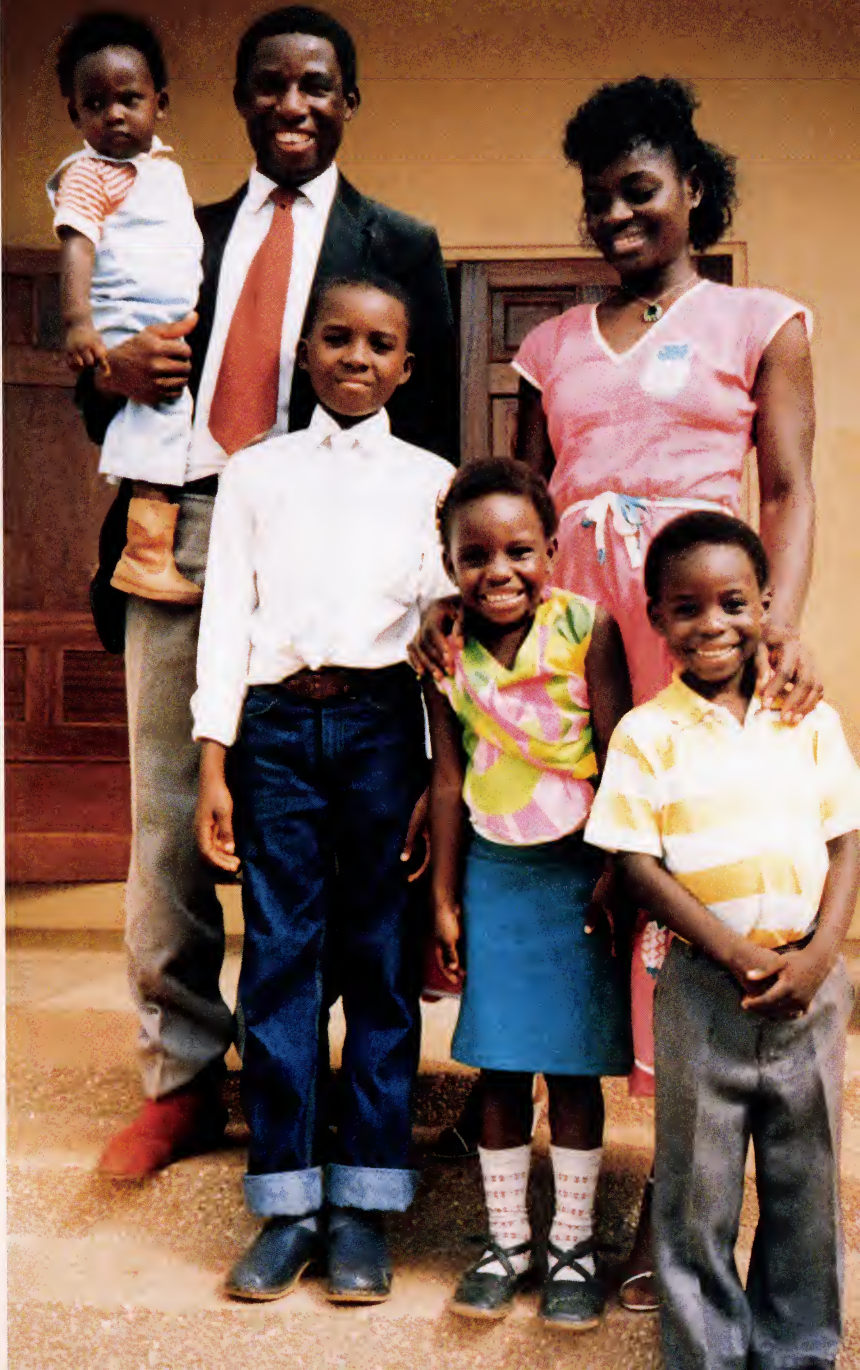
DE STER

94E JAARGANG

NUMMER 5

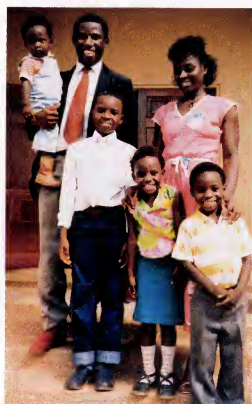
DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

MEI 1994

DE STER

MEI 1994

Op de omslag:

Vooromslag: Harry en Elizabeth Sarpong uit Kumasi (Ghana) met hun kinderen (vlnr) Issac, Harrison, Rachel en Benjamin.
Achteromslag: Cape Coast (Ghana) (linksboven); twee jonge leden in Nigeria (rechtsboven); leraren uit de Wijk Takoradi in de Ring Cape Coast Ghana (onder).
Na jaren van voorbereiding verspreidt het evangelie zich nu in hoog tempo in Afrika. Zie 'Een voorbereid volk' [blz. 32] en 'Evangeliepioniers in Afrika' [blz. 36].
Omslagfoto: E. Dale LeBaron.

ARTIKELN

BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM	
DE SLEUTEL VAN GELOOF PRESIDENT THOMAS S. MONSON	2
EEN KRACHT STERKER DAN IK CASSANDRA LIN TSAI	9
JONGEREN HELPEN KIEZEN VOOR SEKSUELE REINHEID	
JOY SAUNDERS LUNDBERG	18
GEMOEDSRUST IN DE NACHT ANA MORA MONTEREY	26
EEN VOORBEREID VOLK – KUNST EN MEMORABILIA VAN AFRIKAANSE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN	
MARJORIE DRAPER CONDER	32
EVANGELIEPIONIERS IN AFRIKA E. DALE LEBARON	36

VOOR DE JONGEREN

DE KUNST VAN HET PROBEREN JANET THOMAS	12
'JULLIE KENNEN ME TOCH WEL BETER?' PHIL RESCHKE	16
INFORMATIE VOOR JOU	28
DE EEUWIGE AUTORIT LISA A. JOHNSON	46

RUBRIEKEN

INGEZONDEN BRIEVEN	1
HUISBEZOEKBOODSCHAP	
DE ZEGENINGEN VAN DE DOOP MEER WAARDEREN	25

DE KINDERSTER

SPENCER W. KIMBALL KELLENE RICKS ADAMS	2
ZUSTER FRANGO EN DE TEMPEL OUDERLING JOSEPH B. WIRTHLIN	4
VEEL PLEZIER! TERRY REED	5

VERHAAL

EEN ECHT GETUIGENIS LYNETTE BURKE HALE	6
---	---

PARTICIPATIEPERIODE

IK DANK U, LIEVE VADER JUDY EDWARDS	10
--	----

VOOR KLEINE VRIENDEN

BIJZONDERE HELPER VIRGINIA BROSSEIT	12
--	----

VRIENDSCHAP SLUITEN

REBECCA FAVARETTO UIT SIENA (ITALIË) DEANNE WALKER	14
---	----

DE STER

Mei 1994 94e jaargang Nummer 5

Officiële Nederlandse uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Eerste Presidium:

Erza Taft Benson
Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson

Raad der Twaalf:

Howard W. Hunter, Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales

Adviseurs:

William R. Bradford, Spencer J. Condie, John H. Groberg

Redacteurs: Rex D. Pinegar, Joe J. Christensen

Hoofd afdeling leerplannen: Ronald L. Knighton

Hoofd kerkelijke tijdschriften: Brian K. Kelly

Internationale tijdschriften:

Zakelijk redacteur: Marvin K. Gardner

Assistent: R. Val Johnson

Adjunct-redacteur: David Mitchell

Assistent-redacteur De Kinderen: DeAnne Walker

Roster: Maryann Martindale

Leidinggevend art-director: M. Masato Kawasaki

Art-director: Scott Van Kampen

Vormgeving: Sharrt Cook

Vertaling en nieuwsredactie:

CPB: Vertaalbureau

Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein

Telefoon: 03402-4-0260

Nieuwsredacteur: A. H. Niesink

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage
Industriestraße 21, D-61381 Friedrichsdorf

© 1994 by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

Gedrukt in Duitsland

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoaans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitiaans en Thais; en eens per kwartaal in het Bulgaars, IJslands, Russisch, Tsjechisch en Hongaars.

Informatie voor abonnees in de V.S.:

DE STER (ISBN 1044-3401) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price USD 10.00 a year. USD 1.00 per single copy. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Church Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to DE STER at 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America.

Abonnementenadministratie

Administratrice: R. de Kock-Goudberg
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 03402-53804

Abonnementsprijs

Nederland: NLG 32,00 • België: BEF 590,00

Het jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd. U ontvangt een acceptatiekaart (België: stortings-/overschrijvingsformulier).

Verschijnt twaalf maal per jaar

94985 120

Dutch

INGEZONDEN BRIEVEN

DIE GEWELDIGE SCHAT

Ik woon met mijn gezin in Annaberg-Buchholz, dat tot 1990 deel uitmaakte van de door de communisten overheerste Duitse Democratische Republiek (DDR).

Destijds liet de regering geen HLD-tijdschriften toe in het land, zodat we geen exemplaren van *Der Stern* konden krijgen.

Maar Westduitse leden van de kerk mochten, via een boekenclub van de kerk, wél boeken sturen naar de heiligen der laatste dagen in de DDR. Dat hield een offerering in voor de leden in West-Duitsland, die alle kosten moesten betalen. Elke maand ontving mijn gezin een prachtig boek over een onderwerp dat met de kerk te maken had, en daardoor konden we dichtbij het evangelie komen.

Uiteindelijk werden de opgelegde beperkingen opgeheven dankzij de samenwerking die ontstaan was tussen het Eerste Presidium en de regering van de DDR, en konden we ons abonneren op *Der Stern*. Wat waren we blij! Mijn gezin en ik waren bijzonder dankbaar dat we die geweldige schat konden ontvangen.

In elk nummer staat iets voor ieder lid van de kerk. De toespraken en artikelen door de algemene autoriteiten geven ons veel geestelijke kracht, en helpen ons in ons dagelijks leven.

Ik heb vooral belangstelling voor artikelen over leden die in andere werelddelen wonen. Te weten dat er overal heiligen der laatste dagen zijn die proberen de weg van het evangelie te volgen, helpt mij om de ijzeren roede vast te houden.

Monika Miecznikowski

Wijk Annaberg-Buchholz

Ring Dresden

EEN BIJZONDERE UITGAVE

Dank u voor de *Liahona* (Spaanstalig). Het is een heel bijzonder tijdschrift.

Wij baseren onze gezinsavonden altijd op de artikelen die erin staan. Al vaak hebben we de boodschappen van het Eerste Presidium gebruikt als basis voor toespraken in de kerk.

Onze kinderen genieten van *De Kinderster*, en bewaren die zorgvuldig.

Familie J. Ignacio López

Wijk Tonala

Ring Guadalajara Mexico Reforma

GEHERACTIVEERD

Ongeveer zeven maanden lang was ik niet actief in de kerk.

Maar toen begon ik aandachtig de *Liahona* (Spaanstalig) te lezen en ontdekte ik dat de raad van de algemene autoriteiten zowel krachtig als overtuigend is.

Vanuit mijn eigen ervaring raad ik iedereen die niet volledig actief is in de kerk aan om de boodschappen in dit tijdschrift en in de Schriften te lezen en te bestuderen. Wie dat doet met een nederig hart zal zo'n sterk getuigenis krijgen dat hij zal verlangen terug te keren tot de kerk.

Cristino Rodríguez

Isla Patruña

Uruguay

De sleutel van geloof

President Thomas S. Monson

Tweede raadgever in het Eerste Presidium

Een aantal jaren geleden, voordat ik als algemene autoriteit werd geroepen, had ik het geluk een roeping te kunnen aanvaarden als lid van het genealogisch-priesterschapscomité. Uit hoofde van die functie had ik het voorrecht om ringen en zendingsgebieden te bezoeken om tot de leden van de kerk te spreken over dit heilige onderwerp – misschien wel een van de slechtst begrepen programma's van de kerk.

Onze voornaamste taak was destijds de leden van de kerk ervan te overtuigen dat ze geen deskundigen hoeven te zijn, dat ze niet boven de tachtig hoeven te zijn en dat ze niet een genealoog pur sang hoeven te zijn om te begrijpen welke verantwoordelijkheid er rust op de schouders van elk lid van de kerk om gegevens op te zoeken van zijn of haar overleden familieleden en het werk te doen dat voor hen moet worden verricht.

Ik vermoed dat men het gevoel heeft en had dat familiehistorisch onderzoek een bezigheid is voor een kleine, beperkte groep mensen, en niet voor de leden van de kerk in het algemeen. We hebben destijds een hele reeks conferenties gehouden; een van de goede zaken die daaruit voort zijn gekomen, was de oprichting van familieorganisaties. Overal in de kerk zijn de leden zich nu meer bewust van de verantwoordelijkheid die we hebben ten aanzien van onze familieleden.

'Ik ga iets doen dat ik nog nooit eerder heb gedaan', zei de archivaris. 'Ik zal u deze sleutel lenen.'

Aangezien ik voorouders van verschillende herkomst heb (een deel is afkomstig uit Zweden, waar de patroniemen [familienaam afgeleid van de naam van de vader] grote problemen opleveren; anderen komen uit Schotland en Engeland), merk ik dat ik alle problemen en moeilijkheden heb die iemand kan krijgen wanneer hij zijn overleden verwanten moet opsporen.

Aan de Zweedse kant was de naam van mijn grootvader Nels Monson; zijn vader heette helemaal niet Monson, maar Mons Okeson, en de naam van zijn vader was Peter Monson – daar hebben we de naam Monson weer. Maar de vader van Peter Monson heette Mons Lustig, en dat was een naam die in het Zweedse leger werd gebruikt om alle Petersons, Johnsons en Monsons uit elkaar te houden wanneer ze in dienst gingen.

Het verbaast mij hoeveel succes onze familieorganisatie met deze tak van de familie heeft gehad, ondanks alle verwarring. We hadden ook zo'n succes met de takken van de familie aan de kant van mijn moeder – de Condie-tak en de Watson-tak.

Enkele jaren geleden was ik in de gelegenheid om met mijn vrouw naar Zweden te gaan en het plattelandsdorpje Smedjebacken te bezoeken, waar haar vader, met zijn ouders en elf broers en zusters, in een kleine boerenwoning met twee kamers heeft gewoond. Ik ben bijzonder dankbaar dat juist mijn oudoom het evangelie naar dat gezin heeft gebracht. In gedachten zag ik voor me wat die zendelingen moeten hebben meegemaakt: hoe ze voor de open haard zullen hebben gezeten, voedsel hebben gegeten waar ze niet aan gewend waren, mensen hebben begroet die wel vriendelijk waren, maar misschien een beetje achterdochtig, en hoe ze dan samen zullen hebben gebeden dat het hemelse licht hen zou zegenen, dat zij elkaar zouden begrijpen en dat bekering tot het evangelie van Christus het resultaat daarvan mocht zijn. Ik dankte onze Hemelse Vader voor zijn goddelijke hulp.

Ten tijde van ons bezoek was Reid H. Johnson, een neef van mijn vrouw, zendingspresident in Zweden. Op onze gezamenlijke reis door die streek kwamen we bij een grote

SCHILDER: HAROLD COPPING

Het is veelzeggend dat er geen ram zichtbaar was in het struikgewas op het moment dat Abrahams geloof op de proef werd gesteld. Overal in de Schriften staan de bewijzen dat de sleutel van geloof een vereiste is om de zegeningen te ontvangen die we wensen en nodig hebben.

lutherse kerk. President Johnson zei: 'Ik denk dat u belangzult stellen in een ervaring die mijn collega, Richard Timpson, en ik in 1948 in deze stad hebben gehad aan het einde van onze zending.'

Hij vertelde: 'Wij waren naar deze stad gegaan omdat we wisten dat onze familiegeschiedenis hier was opgetekend, en dat hier alles had plaatsgevonden. Toen we deze grote kerk binnengingen, stuitten we op een archivaris die bijzonder vriendig was. Toen hij hoorde dat wij zojuist een zending hadden voltooid en dat we nog een paar kostbare dagen over hadden waarin we graag de verslagen wilden bestuderen die hij in zijn kerkgebouw bewaarde, zei hij dat niemand ooit in de gelegenheid was gesteld om deze kostbare verslagen te bestuderen,

laat staan een mormoon. Hij vertelde dat ze achter slot en grendel werden bewaard, en liet ons de sleutel zien van het gewelf waarin de verslagen opgeslagen waren. Hij zei: "Mijn baan en mijn toekomst, en het onderhoud van mijn gezin, hangen ervan af hoe goed ik deze sleutel bewaar. Nee, ik vrees dat u die verslagen onmogelijk kunt bekijken. Maar als u de kerk wilt bezichtigen, zal ik u graag rondleiden. Ik wil u met alle plezier het gebouw laten zien, en het kerkhof er omheen – maar niet de verslagen, want die zijn heilig."

President Johnson zei dat ze bijzonder teleurgesteld waren. Maar hij zei tegen de archivaris: 'We nemen uw aanbod aan'. Intussen baden hij en zijn collega de hele tijd vurig en oprecht dat deze archivaris op de een of andere manier van gedachte zou veranderen en hun de verslagen zou laten zien.

Na een lange tocht over het kerkhof zei de archivaris onverwacht, terwijl hij naar het kerkgebouw keek: 'Ik ga iets doen dat ik nog nooit eerder heb gedaan. Het kan me mijn baan kosten, maar ik zal u deze sleutel een kwartier lang lenen.'

President Johnson dacht: *Een kwartier! Alles wat we in een kwartier kunnen doen is de deur van het slot doen!*

Maar de archivaris liet hen de sleutel meenemen. Ze staken de sleutel in het slot, gingen naar binnen en hadden nu verslagen van onschatbare genealogische waarde binnen hun bereik. Een kwartier later kwam de archivaris. Hij keek hen aan, en zag dat ze nog steeds verbaasd waren over de vondst die ze hadden gedaan.

Ze zeiden: 'Kunnen we hier alstublieft niet wat langer blijven?' Hij vroeg: 'Hoeveel langer?' en keek op zijn horloge. 'Ongeveer drie dagen', antwoordden ze. Hij zei: 'Ik heb nog nooit zoiets gedaan. Ik weet niet waarom, maar ik denk dat ik u kan vertrouwen. Hier is de sleutel. Houd hem bij u, en breng hem bij mij terug wanneer u klaar bent. Ik kom hier elke ochtend om acht uur en elke middag om vijf uur.'

Drie dagen achtereenvolgende bestudeerden die twee zendelingen gegevens die ze op geen enkele manier hadden kunnen krijgen. Ze maakten notities die nu nog door ons worden gebruikt. Vol ontroering vertelde president Johnson ons

over die ervaring. Hij zei: 'De Heer handelt op ondoordringelijke wijze om wonderen tot stand te brengen.' Toen hij mij dat getuigenis gaf, besepte ik dat die ervaring ook zowel mijn vrouw als mij tot zegen was geweest, want veel van de gegevens die hij en zijn collega hadden verzameld, hadden juist betrekking op takken van onze familie.

Ik dacht aan de sleutel die de archivaris aan die twee zendelingen had gegeven. Hoewel die sleutel de deur opende die hen toegang gaf tot de namen die zij nodig hadden, is er een nog veel grotere sleutel – een sleutel die ieder van ons oprecht tracht te verkrijgen en die de deuren zal openen van de schatkamers vol kennis die wij wensen te bezitten. Die sleutel is de *sleutel van geloof*. In dit werk is er geen slot dat opengaat zonder deze sleutel.

Ik getuig dat als wij alles doen wat we kunnen om het werk dat voor ons ligt te volbrengen, de Heer ons de heilige sleutel zal geven die we nodig hebben om de schat te ontsluiten waar wij zo zeer naar zoeken (zie Ether 12:6–22).

Bij de oprichting van het genealogisch-priesterschapscomité legde president Hugh B. Brown een aantal van ons uit dat het zendingswerk in de geestenwereld in een versneld tempo voortgang vindt, vergeleken bij hoe het vordert op aarde. Toen citeerde hij de uitspraak van president Joseph F. Smith waaruit blijkt dat allen die tijdens hun sterfelijk leven niet in de gelegenheid zijn geweest om het eeuwig evangelie te horen, het nu horen:

'Dit evangelie dat aan de profeet Joseph Smith is geopenbaard, wordt reeds gepredikt aan de geesten in de gevangenis, aan hen die vanuit deze fase van activiteit zijn overgegaan naar de geestenwereld zonder het evangelie te kennen. Joseph Smith predikt het evangelie aan hen, evenals Hyrum Smith. Hetzelfde doet Brigham Young en alle apostelen die in deze bedeling onder het bestuur van de profeet Joseph hebben geleefd' (*Evangelieleer*, blz. 475).

En zoals president Smith in 1916 heeft gezegd:

'Door het werk dat wij te hunnen behoeve doen, zullen zij van hun boeien worden verlost, en zal de duisternis die hen omringt optrekken, zodat het licht op hen zal kunnen schijnen; zij zullen in de geestenwereld horen van het werk

dat door hun kinderen hier werd gedaan en zij zullen zich met u verheugen over het volbrengen van deze plichten' (*Evangelieleer*, blz. 473).

Ik houd van dat woord *plichten*. Hij zei niet: '(...) met u verheugen over het volbrengen van een *opdracht*, gehoor gevend aan een *roeping*'. Hij zei: '(...) over het volbrengen van deze *plichten*'.

Bij de persoon die aan zijn of haar familiegeschiedenis werkt, past de omschrijving: iemand die zijn of haar plichten volbrengt. Ik weet wat voor inspanning ervoor nodig is, ik weet hoeveel het kost, ik weet dat iemand soms veel moeite kan hebben om één naam te vinden. Ik weet dat onze Hemelse Vader op de hoogte is van deze inspanningen. En degenen voor wie wij de heilige verordeningen verrichten, zijn op de hoogte van onze inspanningen. Vaak zal er, op wonderbare wijze, een duidelijk pad voor ons verschijnen door een veld van moeilijkheden.

Toen ik zendingspresident was in het oosten van Canada, was daar een lieve zuster die secretaresse was van het genealogisch comité in een van onze fijne districten. Wat werkte zij hard in haar roeping! Die lieve vrouw was verantwoordelijk voor veel van het genealogisch onderzoek dat was gedaan in het deel van Canada waar zij woonde. Maar ze was bij een schijnbaar onoverkomelijke hindernis gekomen die ze niet kon nemen. Ze richtte zich tot haar Hemelse Vader, stortte voor Hem haar hart uit, en smeekte letterlijk dat Hij op de een of andere manier te hulp zou komen, dat de weg weer vrij zou komen om verder te gaan. Zonder op een bepaald antwoord te wachten, zette zij haar onderzoek voort.

Op een dag liep ze door de hoofdstraat van Belleville (Ontario), en kwam ze bij een oude boekwinkel. Ze voelde een drang om de boekwinkel binnen te gaan. Toen ze de eendeloze verzameling boeken stond te bekijken, viel haar oog op een tweetal boeken op de bovenste plank; ze wist dat ze die boeken moest inkijken. Ze vroeg de verkoper om hulp, en toen hij haar de boeken had gegeven, las ze de titels: *Pioneer Life on the Bay of Quinte*, deel 1 en deel 2. Ze sloeg de eerste bladzijde op, de tweede, de derde. Die twee boeken bevatten niets anders dan familiegeschiedenis, van de eerste

SCHILDER: CLARK KELLEY PRICE

Het is veelzeggend dat de machtige leeuwenmuilen geen korf droegen toen Daniël in de kuil dreigde te worden geworpen. Hij werd voor de leeuwen geworpen, voordat hij zijn door God gegeven zegeningen ontving.

tot de laatste bladzijde. Een van de twee verschafte haar de sleutel die het slot opende naar het raadsel dat haar werk had gedwarsboomd.

Ze was opgetogen, tot ze de prijs vroeg – toen veranderde haar opgetogenheid in twijfel. 'Tweehonderd dollar voor die twee zeldzame boeken,' zei de verkoper. Het ouderlingenquorum in dat district slaagde er echter in om de twee boeken aan te schaffen, nadat was vastgesteld welke waarde ze hadden. De boeken werden naar het familiehistorisch archief in Salt Lake City gestuurd; later hoorden we dat ze ook voorzien hadden in enkele ontbrekende sleutels in het onderzoek van wijlen president Henry D. Moyle van het Eerste Presidium, want sommige van zijn voorouders waren afkomstig uit de Bay of Quinte bij Belleville (Ontario). Er waren grote zegeningen uitgestort omdat een lieve vrouw

met 'geloof, in geen enkel opzicht twijfelende' haar plichten had volbracht.

De vaak geciteerde brief van Jakobus was niet uitsluitend voor onderzoekers bestemd. Hij was evengoed voor u en voor mij bestemd:

'Indien echter iemand van u in wijsheid te kort schiet, dan bidde hij God daarom, die aan allen geeft, eenvoudigweg en zonder verwijt; en zij zal hem gegeven worden.

'Maar hij moet bidden in geloof, in geen enkel opzicht twijfelende, want wie twijfelt, gelijk op een golf der zee, die door de wind aangedreven en opgejaagd wordt' (Jakobus 1:5-6).

Als iemand belemmeringen tegenkomt, moet hij naar het gezelschap van de Heilige Geest streven, zodat hij met goddelijke leiding het probleem dat zich voordoet op kan lossen. Ik getuig dat de Geest zal komen, dat de weg vrij zal worden gemaakt om verder te gaan en dat de sleutel zal worden verschaft.

Een aantal jaren geleden werd het zendingsgebied in Tonga gepresideerd door ouderling John H. Groberg, lang voordat er een tempel was in dat land. Op een keer ging hij naar de haven om de veertig leden van de kerk te verwelkomen die juist waren teruggekeerd van de Nieuw Zeeland-tempel. Ze hadden alles wat ze bezaten opgeofferd om naar de tempel te gaan. Jarenlang hadden ze zuinig geleefd om geld te sparen, zodat ze daarheen konden gaan en hun eigen begiftiging ontvangen en de zegeningen van hun verzege-ling. Toen ze terugkeerden, verwachtten ze dat president Groberg hen met enthousiasme zou begroeten en hen zou prijzen vanwege de reis die ze hadden gemaakt. Later vertelde hij mij: 'Ik had het gevoel dat ik dat niet moest doen; ik had het gevoel dat ik ze eerder een beetje moest kastijden.' Toen ze aan land gingen en een en al glimlach waren, zeiden ze: 'Wat vindt u van wat we hebben bereikt, president Groberg?'

Hij antwoordde: 'Ik denk dat u veel hebt bereikt. U hebt een lange reis gemaakt en veel doorstaan, en u hebt enorm veel bijgedragen tot het geluk van hen voor wie u verordeningen hebt verricht. Maar hoeveel namen uit Tonga waren erbij? Hoeveel waren er voorouders van u?'

Terwijl hij hen in prachtig vloeiend Tongaans toesprak, gaven de mensen toe dat, afgezien van hun eigen begiftiging en misschien een of twee namen van familieleden, het tempelwerk dat zij in de Nieuw Zeeland-tempel hadden gedaan eigenlijk door iedere houder van een tempelaanbeveling gedaan had kunnen worden in de Salt Lake-tempel, de Logan-tempel of in welke tempel dan ook. Ze kregen een beter zicht op de eeuwigheid toen president Groberg hen een heel uur toesprak over hun verantwoordelijkheid voor hun eigen overleden familieleden.

Die ervaring leidde tot een actieve belangstelling voor het familiehistorisch onderzoek op de Tongaanse eilanden. Ze hebben er voortreffelijke comités voor familiegeschiedenis georganiseerd, en sindsdien het werk voor talloze eigen voorouders verricht.

Ik ben iemand met een eenvoudig geloof. Ik getuig dat de inspiratie die president John Groberg ontving, het gevolg was van de smeekebeden van hen die lang hadden gewacht en die ernaar verlangden te worden verlost van de ketenen die hen gevangen hielden, zoals president Joseph Fielding Smith heeft gezegd – mensen die zich in duisternis bevonden, maar die nu wensen te zien dat er licht uit de hemel op hen zal schijnen zodat zij verder kunnen op hun weg naar de verhoging.

Broeders en zusters, word het doen van goed werk niet moe. Als u het gevoel hebt dat uw bijdrage klein of onbeduidend is, bedenk dan dat de waarde van zielen groot is in Gods ogen. Wij hebben de gelegenheid om de weg te bereiden en de verordeningen te verrichten, nadat we getrouw het benodigde onderzoek hebben gedaan, zodat die zielen zich kunnen voorbereiden op de heerlijkheid die God hen aanbiedt. Is het dan een wonder dat iemand, wanneer hij of zij een getuigenis van dit werk heeft ontvangen, het verlangen bezit om zoveel voor de vooruitgang en de vorderingen van dit werk te geven? Is het dan een wonder dat de hindernissen in de loop van de tijd verdwijnen als mist in de morgenzon, wanneer iemand het werk heeft gedaan, die beproeving van zijn geloof heeft ervaren, en in aanmerking komt voor de gewenste zegeningen?

Overal in de Schriften vinden we er de bewijzen van dat de sleutel van geloof een vereiste is om de zegeningen te ontvangen die we wensen en nodig hebben. Abraham ervoer de kwellende beproeving dat hij bereid moest zijn om zijn dierbare zoon Isaäk te offeren, voordat hij de woorden hoorde: 'Strek uw hand niet uit naar de jongen en doe hem niets, want nu weet Ik, dat gij godvrezend zijt, en uw zoon, uw enige, Mij niet hebt onthouden' (Genesis 22:12). Abrahams geloof moest op de proef worden gesteld.

De profeet Daniël werd in de leeuwekuil geworpen, voordat hij zijn door God gegeven zegeningen ontving. De drie Hebreeuwse kinderen werden in de vurige oven geworpen zodat hun geloof op de proef kon worden gesteld. Joseph Smith ging naar een stil bos en knielde in gebed, als beproeving van zijn geloof.

Het is veelzeggend dat er geen ram zichtbaar was in het struikgewas op het moment dat Abrahams geloof op de proef werd gesteld. Het is veelzeggend dat de machtige leeuwemulien geen korf droegen toen Daniël in de kuil dreigde te worden geworpen. Het is veelzeggend dat de drie Hebreeuwse kinderen geen asbestpakken aan hadden toen zij in de vurige oven werden geworpen. Het is veelzeggend dat God de Vader en Jezus, zijn Zoon, pas verschenen, nadat Joseph, de jonge profeet, op zijn knieën was gegaan om de hulp van de almachtige God in te roepen en zijn geloof op de proef was gesteld.

Wij hebben de sleutel van geloof nodig. Geen enkele gesloten deur kan weerstand bieden aan die sleutel. Geloof is een vereiste voor dit werk. De sleutel die datgene ontsluit wat wij oprecht zoeken, ligt binnen ons bereik.

In afdeling 76 van de Leer en Verbonden is een visioen opgetekend dat op 16 februari 1832 in Hiram (Ohio) aan de profeet Joseph Smith en aan Sidney Rigdon is gegeven. Die openbaring bevat de volgende belofte van de Heer aan de getrouwen:

'Hoor, o gij hemelen, en geef gehoor, o aarde, en verheugt u, gij bewoners er van, want de Here is God, en buiten Hem is er geen Zaligmaker.

'Groot is Zijn wijsheid, wonderbaar zijn Zijn wegen, en de uitgestrektheid Zijner werken kan niemand doorgonden.

'Zijn doeleinden falen niet, noch zijn er, die Zijn hand kunnen weerhouden.

'Van eeuwigheid tot eeuwigheid is Hij Dezelfde, en Zijn jaren hebben geen einde.

'Want aldus zegt de Here: Ik, de Here, ben barmhartig en genadig jegens hen, die Mij vrezen, en Ik scep er behagen in hen te eren, die Mij in gerechtigheid en waarheid tot het einde toe dienen.

'Groot zal hun loon zijn, en eeuwig hun heerlijkheid.

'En aan hen zal Ik alle verborgenheden openbaren, ja, alle verborgen geheimen van Mijn koninkrijk van dagen vanouds, en voor toekomstige eeuwen zal Ik hun het welbehagen van Mijn wil doen kennen aangaande alle dingen met betrekking tot Mijn koninkrijk' (LV 76:1-7).

De sleutel van geloof kan ons toebehoren. Laten wij hem met wijsheid gebruiken, zodat wij daardoor ook de blik van hen die ons zijn voorgedaan zullen openen voor dat buitengewone visioen van de gelegenheid die zij hebben om in het koninkrijk van onze Hemelse Vader te komen. □

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. Het evangelie wordt in de geestenwereld verkondigd aan hen die zich in geestelijke duisternis bevinden.
2. Wij hebben de plicht om de namen van onze voorouders op te zoeken en te zorgen dat de heilige verordeningen van het evangelie voor hen worden verricht.
3. De sleutel waardoor we de namen van onze voorouders zullen vinden is het geloof dat de Heer ons in ons heilige werk zal leiden.
4. Familieorganisaties kunnen veel nut hebben bij dit werk.
5. Zoek, wanneer u problemen tegenkomt, de hulp van de Heilige Geest om die problemen op te lossen.

EEN KRACHT STERKER DAN IK

Cassandra Lin Tsai

Toen ik in Taipei (Taiwan) werd aangesteld als een van de twee zondagsschoolleerkrachten voor de jonge-alleenstaandenklas, beloofde mijn bisschop me dat de Heilige Geest me naar behoefte zou helpen. Ik besefte toen niet hoe belangrijk die belofte zou worden.

Ik was een van de jongste leden van de klas, dus was ik nerveus. Wat was ik blij dat ik er niet alleen voor stond. Mijn collegaleerkracht zou de

ene week lesgeven, en ik de andere. Ik bereidde ijverig mijn lessen voor en de klasleden zeiden dat ze ervan genoten. Ik had het gevoel dat alles goed ging.

Maar toen kwam ik op een zondag in het klaslokaal en zag dat mijn collega, die op die dag de les zou geven, er niet was. Lijkbleek rende ik weg om haar te bellen.

'Het spijt me', zei ze slaperig. 'Hoe laat is het? Ik zal me wel verslapen heb-

ben.' Ze lag nog in bed, en de les had al begonnen moeten zijn!

Toen ik de hal overstak op weg naar het klaslokaal, begroette mijn ringpresident me met een hartelijke glimlach. 'Mijn vrouw en ik willen vandaag graag jouw les bijwonen', zei hij opgewekt. Ik was te verbaasd om iets terug te zeggen, knikte daarom maar met mijn hoofd en glimlachte zwakjes. Ik dacht alleen maar aan de les, die – als ik het me goed herinner – over 3 Nephi 15–19 ging.

摩門經

耶穌基督後裔——聖約會

Er waren al zeven minuten van de lestijd voorbij toen ik het volle lokaal binnenstapte. De klaspresident sprak een gebed uit. Toen deed ik met trillende vingers het Boek van Mormon open. Ik was van plan geweest om mensen uit de klas te vragen hun getuigenis te geven, want ik wist niet wat ik anders moest doen. Maar toen ik de teksten begon voor te lezen, voelde ik een kracht sterker dan ik, die me hielp passende verzen te kiezen en te bespreken. Mijn tong werd losgemaakt, net als de Heer Oliver Cowdery had beloofd: 'En te allen tijde en overal moet hij zijn stem verheffen, en bij dag en nacht Mijn evangelie verkondigen als met de stem van een bazuin. En Ik zal hem kracht geven, zoals onder de mensen niet bekend is' (Leer en Verbonden 24:12).

Ik had me nog nooit eerder in mijn leven zo nederig gevoeld. Ik wist dat ik

dat niet zelf deed, maar dat het de Geest was die onderwees. Ik had het gevoel dat ik een muziekinstrument van de Heer was, en dat Hij het lokaal door mij met prachtige harmonieën vulde. Ik was er zo door overweldigd dat ik me lichamelijk zwak voelde.

Vol vreugde las ik samen met de cursisten over het uiterst ontroerende tafereel toen de Heiland tegen de Nephieten zei: 'Gezegd zijt gij wegens uw geloof. En nu, ziet, Mijn vreugde is volkomen. En toen Hij deze woorden had gezegd, weende Hij' (3 Nephi 17:20–21).

Het was volkomen stil in het lokaal. Iedereen had tranen in zijn ogen.

Voor mij bestond wat we net hadden gelezen uit meer dan alleen woorden. Ik kon me levendig de Heiland voorstellen met zijn getrouwe discipelen om zich heen. Ik kon voelen dat de Heiland dichtbij ons was, en wij bij Hem.

Tot slot nam ik het gebed met de klas door dat de Heiland uitsprak voor de Nephieten, waarin Hij vroeg dat zij 'wegens hun geloof (...) in Mij mogen worden gereinigd, opdat Ik in hen moge zijn, zoals Gij, Vader in Mij zijt, opdat wij één mogen zijn, opdat Ik in hen moge worden verheerlijkt' (3 Nephi 19:29). 'Denk daar eens over na', zei ik tegen de klas. 'Onze Heiland kan in ons verheerlijkt worden als wij onszelf reinigen en één worden met onze Heer. Hoe heerlijk, en wat een zegening!'

Toen hilde ik.

Die fantastische ervaring was een vervulling van de belofte van mijn bisschop. Ik heb ervan geleerd dat de Heer ons zeer liefheeft en dat de Geest altijd klaarstaat om ons te helpen als wij goed leven en ons houden aan de aanwijzingen van hen die ons in gerechtigheid presidieren. □

Toen ik de teksten begon voor te lezen aan de cursisten werd mijn tong losgemaakt. Ik wist dat ik het niet was die stond les te geven, maar de Geest.

DE KUNST VAN HET PROBEREN

Janet Thomas

SCHILDER: BRAD CHIDESTER; FOTOGRAAF: WEIDEN ANDERSEN

Als u de huiskamer van Stan Chidester binnenkwam, zou het u opvallen dat de muren helemaal met schilderijen bedekt zijn – impressionistische aquarellen, dramatische abstracten en ingewikkelde collages. U zult er waarschijnlijk niet raar van staan te kijken dat Stan een groot liefhebber is van al die prachtige kunstwerken, maar misschien wel van het feit dat Stans broer Brad – de magere jongeman die in een rolstoel door de kamer rijdt – de schilder is!

Brad Chidester uit Sandy (Utah) is al het grootste deel van zijn leven aan een rolstoel gekluisterd wegens spierdystrofie. Hij stond als kind op de poster, waarmee in de staat Utah aandacht werd gevraagd voor spierdystrofie. Zijn artistieke begaafdheid bleek al toen hij nog heel jong was. Zoals veel kleine jongens hield hij van vrachtwagens. Hij zat altijd te tekenen, en voertuigen met wielen waren zijn favoriete onderwerp.

Zijn liefde voor tekenen gaf hem een kans om anderen op te beuren. Bovendien kwam hij erdoor met interessante mensen in contact. Toen Brad elf jaar was, keek hij naar een autorace op de TV. Hij was geschokt toen hij zag hoe een wagen verongelukte en in de pits verbrandde. Een van de mannen die zwaar gewond raakten, was Derrick Walker, de aanvoerder van het race team.

‘Ik tekende een racewagen en stuurde hem die in het ziekenhuis als beter-

schapswens. Hij stuurde mij toen een bedankbrief. Van die tijd af aan zijn we steeds vrienden gebleven’, vertelt Brad. Die eenvoudige correspondentie is uitgegroeid tot een bijzondere vriendschap. Sindsdien laten Walker en Roger Penske, nog een racevriend, Brad en een begeleider elk jaar overvliegen naar de belangrijkste races.

Toen Brad op de middelbare school was, liet een van zijn tekenleraren hem kennismaken met waterverf. Dat is Brads favoriete techniek geworden. ‘Ik vond het prachtig en ik ben er gewoon mee doorgegaan’, zei Brad. ‘Toen kocht een van de secretaresses een van mijn landschappen. Dat maakte me helemaal enthousiast. Ik zag dat ik iets kon doen om wat geld mee te verdienen.’

Brad werd daarna uitgeroepen tot uitnemend student in beeldende kunst van de staat Utah [een onderscheiding voor bijzondere studieprestaties in het voortgezet onderwijs]. Hij nam les in grafische kunsttechnieken aan een volkshogeschool en geleidelijk aan begon men zijn werk tentoon te stellen in kunstgalerijen. En hoewel hij zijn brood nog niet kan verdienen als kunstenaar, wordt de vraag naar zijn werk steeds groter.

Brad en zijn familie nemen overal waar ze heengaan een camera mee om de zaken die hem interesseren vast te leggen. Van alles wat zijn kunstenaarsblik raakt, laat hij iemand

een foto maken. Hij heeft ook zijn stijl uitgebreid. Lange tijd tekende hij realistisch. In de loop der jaren is hij nieuwe wegen ingeslagen. 'Ik dacht altijd dat iedereen abstracte schilderijen kon maken', vertelt Brad. 'Maar als je er zelf mee bezig gaat, merk je wel hoe moeilijk het is. Nu is het een van mijn favoriete bezigheden.'

Brads drie oudere broers en zijn vader zorgen voor hem. Zijn moeder is enkele jaren geleden overleden. Hoewel hij alles waardeert wat zijn familie voor hem doet, zegt Brad wanneer iemand hem vraagt wat hij graag in zijn leven zou veranderen: 'Ik zou graag onafhankelijker zijn.' In die geest bereidt Brad zich erop voor om naar de tempel te gaan.

Hoewel Brad een kunstenaar met talent is, heeft hij genoeg afwijzingen te verwerken. 'Ik heb heel wat afwijzingen van galerijen gehad', zegt Brad, 'maar je moet je daar niets van aantrekken. Je moet gewoon doorgaan.'

Hij gaat niet alleen door, maar laat ook anderen delen in zijn succes. Elk jaar schenkt hij schilderijen aan de Muscular Dystrophy Association, die worden verkocht ten bate van de bestrijding van spierdystrofie.

Het is duidelijk dat Brad het geheim heeft ontdekt van je door God gegeven talenten te ontwikkelen. Hij zegt: 'Als je ergens echt iets voor voelt, doe er dan zoveel mee als je kunt.' Voor een jongeman wiens fysieke beperkingen hem voldoende excuses zouden geven om het niet te proberen, heeft hij zijn eigen advies goed opgevolgd. Hij is een waar kunstenaar.

WAT BRAD ZEGT OVER HELPEN

Brad denkt terug aan zijn schooltijd, aan wat de mensen deden die hem werkelijk hielpen, en aan datgene wat kwetst. De volgende keer dat je iemand tegenkomt die een handicap heeft, kunnen deze suggesties van pas komen.

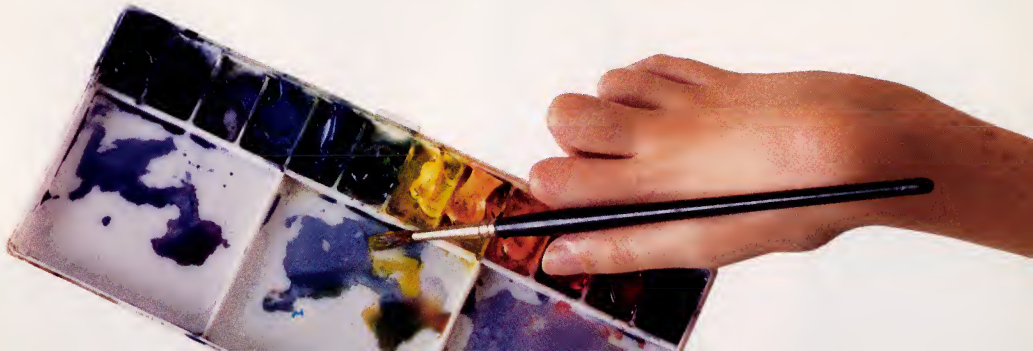
1. 'Sommige leerlingen waren kennelijk bang om mij te kwetsen, dus gingen ze mij uit de weg. Ik vond het juist fijn als iemand probeerde me te leren kennen.'
2. 'Er zijn mensen die medelijden met me hebben en heel erg hun best doen om aardig te zijn. Ik heb liever dat ze mij als een normaal iemand behandelen. Wees niet bang; overdrijf alleen niet.'

3. 'Het stoort me wanneer kinderen die mij vragen stellen door hun ouders worden tegengehouden. Kinderen zijn geweldig.'

4. 'Ik vind het fijn wanneer de mensen met mij praten. Dat is overigens de beste manier om te leren hoe je om moet gaan met iemand die een handicap heeft. Vraag het ze gewoon.' □

Brad Chidester heeft het geheim ontdekt om je door God gegeven talenten te ontwikkelen, en de vraag naar zijn werk groeit nog steeds. Hij laat anderen delen in zijn succes door schilderijen aan de Muscular Dystrophy Association te schenken. Linkerbladzijde: Brad en zijn broer Stan.

MURPHY

'Jullie kennen me toch wel beter?'

Phil Reschke

Het was haast een ritueel. Of we nu wonnen of niet, na een football-wedstrijd propten we ons altijd in mijn oude, groene auto en gingen we op weg naar ons favoriete pizzeria-restaurant. Het was er altijd druk, vooral na een overwinning. Die avond, toen we onze aartsrivalen hadden verslagen, was iedereen er.

Tegen de tijd dat het team binnenkwam, was het overvol. Het lukte me nog een plekje in een hoek te vinden en ik begon uit te kijken naar Dave, mijn oudere broer.

Dave scheen altijd in het middelpunt van de belangstelling te staan. Zijn makkelijke karakter was er de oorzaak van dat de mensen graag met hem omgingen. In de korte tijd dat we in Colorado woonden, was hij gekozen als voorzitter van de leerlingenraad van onze school.

Ik was op school niet zo populair als Dave, maar hij liet me vaak met hem en zijn vrienden meegaan – vooral toen ik langer dan hij. Ik was trots dat ik 'Dave's grote kleine broer' werd genoemd. Terwijl het in het restaurant steeds voller werd, ontdekte ik Dave uiteindelijk aan een tafeltje niet ver van het midden. Plotseling riep iemand: 'Hé jongens, Dave is vandaag achttien geworden. Hij is nu een man!'

'Ja, nu mag hij officieel drinken', voegde iemand anders er aan toe. Destijds kon je, volgens de wet van de staat Colorado, alcohol kopen of drinken als je achttien was. Voor het handjevol mormonen bij ons op school was achttien worden een gewone verjaardag. Maar voor de meesten van onze klasgenoten was achttien worden een grote gebeurtenis.

Langzamerhand ging iedereen naar Dave's tafel, en al gauw stonden ze met z'n allen op rauwe toon 'Happy Birthday to You' te zingen.

'Ogen dicht, Dave!', riep iemand. Er werd ruimte

gemaakt, en ze brachten een groot glas schuimend, goudkleurig bier en stopten het Dave in zijn handen. De hele zaal barstte uit in wilde toejuichingen. Vanuit de hoek keek ik naar Dave, en en ik vroeg me af wat hij zou doen. Hij was altijd mijn voorbeeld geweest. Hij was altijd getrouw geweest. Maar natuurlijk had hij een dergelijke situatie nog nooit meegemaakt. Ik zag hoe hij de zaal rondkeek, naar de menigte om hem heen. Ik denk niet dat hij zag dat ik in een hoekje naar hem zat te kijken.

Eindelijk, het leek wel een eeuwigheid later, ging Dave staan. Hij pakte het glas bier en tilde het langzaam op. Mijn hart bonsde vol spanning, en ik denk het hart van Dave ook. Iemand riep om stilte, en het werd stil in de zaal.

'Ik wil jullie allemaal bedanken, dat jullie aan mijn verjaardag hebben gedacht', zei Dave, terwijl hij naar het opgeheven glas keek. 'Maar kom, jongens, jullie kennen me toch wel beter? Maar toch bedankt.' Terwijl Dave het glas liet zakken en ging zitten, ging er een geroezemoes door de menigte. Iemand mompelde iets over mormonen die geen plezier hebben.

Later vond ik Dave terug, en we liepen samen in de frisse herfstlucht naar mijn auto. 'Dave, ik was heel even bezorgd dat je onder de druk zou bezwijken en iets doms zou doen', zei ik.

Hij haalde alleen maar zijn schouders op en zei: 'De druk was niet zo groot, want ik hoefde vanavond geen enkele beslissing te nemen. Ik had al lang geleden besloten dat ik me aan het woord van wijsheid zou houden. Op die manier is het een stuk gemakkelijker.'

Ik glimlachte maar. Toen we naar huis reden, was ik trotser dan ooit dat ik Dave's grote kleine broer was. □

Jongeren helpen kiezen voor seksuele reinheid

Joy Saunders Lundberg

Overal om ons heen is het overtuigende bewijs dat seksuele reinheid bijbrengen aan onze kinderen hoge prioriteit verdient. In het verleden kon de samenleving ons daarbij nog weleens een handje helpen, maar dat is niet meer zo. In feite lijkt de samenleving in het algemeen te zijn overgelopen naar de vijand. Zij heeft onzedelijkheid als een aantrekkelijke levenswijze aanvaard.

Maar ondanks wat sommige media ons willen laten geloven, zijn er toch nog bolwerken van zedelijkheid in onze samenleving. Miljoenen ouders proberen het kwaad om ons heen te bestrijden. En wij, in de kerk, begrijpen zeker onze plicht om onzedelijkheid te weerstaan en dat ook aan anderen te leren.

De afgelopen jaren heb ik met veel ouders, bisschoppen en jongeren over seksuele reinheid gesproken. Ik heb ontdekt dat ouders die hun kinderen tot zedelijk reine mensen opvoeden allen een soortgelijke methode volgen. Die methode is in vijf richtlijnen samen te vatten.

Kinderen moeten leren dat hun lichaam heilig is, dat het geschapen is door een liefdevolle Hemelse Vader, en dat het hun heilige plicht is om hun voortplantingsvermogen te beschermen en nooit te ontheiligen.

ONDERWIJS HARTELIJK EN OPENHARTIG

Wij moeten de eersten zijn die onze zoons en dochters in seksualiteit onderwijzen, want de eerste informatie kan de sterkste uitwerking hebben. Wij moeten zorgvuldig en met een gebed in ons hart plannen maken hoe wij hen gaan vertellen wat de fundamentele seksuele werking van het lichaam is.

We moeten ook inzien dat dit onderwijs geen eenmalige gebeurtenis is. Na de eerste keer kunnen we niet tegen ons zelf zeggen: 'Wat ben ik blij dat ik dat gehad heb!' De behoefte aan meer informatie neemt toe naarmate het kind opgroeit. We moeten klaarstaan om vragen te beantwoorden – zonder schaamte, en onder leiding van de Geest. Kinderen moeten leren dat hun lichaam heilig is, dat het geschapen is door een liefdevolle Hemelse Vader, en dat het hun heilige plicht is om hun voortplantingsvermogen te beschermen en nooit te ontheiligen.

Een jongeman die altijd een zedelijk rein leven heeft geleid, zei tegen me: 'Mijn ouders begonnen me al over seksualiteit te vertellen toen ik nog maar een kleine jongen was.' Ze legden hem echter niet alleen het biologische proces uit, maar ook de juiste rol die seksualiteit in een huwelijk speelt. 'Ik heb altijd het gevoel gehad dat ik ze kon vragen wat ik wilde, en ik ben vaak naar beiden toegegaan met vragen.'

Meestal is het moeilijk voor een kind om een gesprek te beginnen over intieme onderwerpen. De ouders kunnen daarbij helpen door het kind de gelegenheid te bieden om vragen te stellen. Een vader ontdekte dat hij ongestoord met een kind kon praten als ze samen gingen vissen. Een betrokken moeder schiep zo'n gelegenheid door af en toe met ieder van haar tienerdochters afzonderlijk te gaan lunchen. Maar de meeste gelegenheden doen zich op spontane wijze voor

wanneer de gezinsleden karweitjes doen of bij andere vaste activiteiten.

Sommige ouders maken zich zo'n zorgen over hoe ze seksualiteit moeten onderwijzen, dat ze er uiteindelijk helemaal niet toe komen. In de huidige wereld kan dat rampzalige gevolgen hebben. Voor ideeën over seksuele voorlichting aan uw kinderen kunt u het door de kerk uitgegeven boekje *Een leidraad voor ouders* raadplegen.

Meestal is het moeilijk voor een kind om een gesprek te beginnen over intieme onderwerpen. De ouders kunnen daarbij helpen door het kind de gelegenheid te bieden om vragen te stellen. Maar de meeste gelegenheden doen zich op spontane wijze voor wanneer de gezinsleden karweijs doen of bij andere vaste activiteiten.

HET STANDPUNT VAN DE KERK INZAKE KUISHEID

Onze kerkleiders hebben ons duidelijk gezegd wat de Heer van ons verwacht op het gebied van seksuele reinheid. In de brochure *Voor de kracht van de jeugd* hebben zij gezegd:

‘De Heer verbiedt duidelijk bepaald gedrag, met inbegrip van alle seksuele relaties vóór het huwelijk, elkaar betasten, seksuele perversies (zoals homoseksualiteit, verkrachting, en incest), zelfbevrediging, en voortdurend bezig zijn met seks in gedachte, taalgebruik en daad’ (blz. 13). Wij moeten ons ervan overtuigen dat onze kinderen de betekenis van die woorden in de evangeliecontext begrijpen. Doen wij dat niet, dan doet iemand anders het, zonder de Geest, in een andere context.

Wij moeten ervoor zorgen dat onze kinderen de woorden van president Ezra Taft Benson begrijpen: ‘In de categorie van misdaden, zijn alleen moord en het verloothen van de Heilige Geest erger dan ongepaste seksuele betrekkingen, ontucht genaamd wanneer het een ongehuwde betreft, of de ernstiger zonde van overspel wanneer het een gehuwde betreft. (...) In de ogen van God zal kuisheid nooit ouderwets worden.’ Bij een andere gelegenheid heeft de profeet gezegd: ‘Onze zedelijke waarden zijn zo verward dat sommige jongeren het niet wagen een sigaret te nemen, maar elkaar wel ongehinderd betasten. Beide zijn fout, maar het ene is oneindig ernstiger dan het andere’ (*The Teachings of Ezra Taft Benson*, Salt Lake City: Bookcraft, 1988, blz. 279, 281).

Als er effectief onderwijs was geweest, was de volgende situatie, mij door een jongeman verteld, waarschijnlijk nooit ontstaan. Een jonge vrouw, die lid is van de kerk, had hem toevertrouwd dat zij en haar vriend, die van plan was om op zending te gaan, zich soms aan onkuis gedrag schuldig maakten. De jongeman had haar verteld dat haar vriend dan onmogelijk op zending kon gaan. Haar antwoord was: ‘O, ja hoor. We bekeren ons gewoon.’

Onze kinderen moeten goed begrijpen dat ‘het de Heer niet behaagt (...) wanneer men seksuele overtredingen begaat van welke aard dan ook, en vervolgens verwacht dat een geplande bekentenis en een snelle bekering de Heer tevreden zullen stellen’ (Ezra Taft Benson, *Ensign*, november 1986, blz. 83). Met betrekking tot zendingswerk moet vermeld worden dat een ernstige seksuele overtreding het begin van iemands zending met minimaal een jaar, en maximaal zelfs drie jaar, kan vertragen.

Wij moeten weliswaar bekering onderwijzen, maar we moeten daarbij wel eerlijk zijn. President Benson heeft gezegd: ‘Ik wil niemand die zo’n ernstige vergissing heeft begaan laten geloven dat er geen hoop is, want bekering en vergeving maken ook deel uit van het evangelie. God zij dank daarvoor! Maar het moet echte bekering zijn. Een dergelijke bekering is een diep, oprecht gevoel van berouw wegens de zonde en heeft een veranderde levenswijze tot gevolg. Het is niet louter een schuldbekentenis’ (*God, Family, Country: Our Three Great Loyalties*, Salt Lake City: Deseret Book Company, 1974, blz. 196).

LEER ZE VERSTANDIG KIEZEN

Kinderen moeten begrijpen dat hun seksuele gevoelens natuurlijk zijn, dat ze hun door God gegeven zijn en dat ze de macht hebben om die gevoelsuitingen te beheersen. Wij moeten hen helpen de zegening van die grote gave, die keuzevrijheid, te begrijpen. ‘Weest daarom goedsmoeds en bedenkt, dat gij vrij zijt om zelfstandig op te treden – om de weg te kiezen van de eeuwige dood of de weg van het eeuwige leven’ (2 Nephi 10:23).

Wie zou de eeuwige dood boven het eeuwige leven verkiezen? Misschien alleen zij die geen ervaring hebben met de kunst van het kiezen. Volgens een bisschop in Texas ‘zijn er veel ouders die hun kinderen zelfs niet de eenvoudigste beslissingen zelf laten nemen. Hoe kunnen ze nou beslissingen met eeuwige gevolgen nemen als het ze niet eens toege-

Liefde uiten en tonen maakt van ons thuis een plek waar we graag zijn. Naarmate de ouders hun liefde voor elkaar tonen, leren de kinderen over de positieve aspecten van het huwelijk en het gezinsleven, en over de zegeningen van zedelijke reinheid.

staan wordt om hun eigen kleding, hardracht of hobby's en dergelijke te kiezen?" Bij bepaalde keuzen zullen ouders de jongeren meer moeten leiden dan gewoonlijk. Maar kinderen kunnen leren om geschikte vrienden en vriendinnen te kiezen, en gepaste muziek, films en andere activiteiten, als we hen liefdevol helpen om te bedenken welke gevolgen die keuzen kunnen hebben voor hun kuisheid.

Ouderling Richard G. Scott van het Quorum der Twaalf heeft in zijn toespraak tijdens de algemene aprilconferentie van 1991 twaalf richtlijnen gegeven voor het doen van verstandige keuzen. Hij zei dat het volgende van het grootste belang is voor ons: 'Maak van de Heiland, zijn leringen en zijn kerk het middelpunt van je leven. Zorg ervoor dat al je beslissingen op deze norm gebaseerd zijn' (*De Ster*, juli 1991, blz. 34).

Toen een ouder gevraagd werd hoe hij zulke fijne kinderen had grootgebracht, zei hij: 'Ik beschouwde de verkeerde beslissingen van mijn kinderen niet als iets heel ergs waarvoor ik ze in verlegenheid moest brengen, maar als een gelegenheid om ze iets te leren.' Hij stelde ze vragen zoals: 'Wat zijn daarover je gevoelens? Wat zouden de gevolgen van je gedrag kunnen zijn?' Hij weerstond de neiging om hun problemen voor hen op te lossen. In plaats daarvan probeerde hij geduldig de ouder-kindrelatie intact te houden en tegelijkertijd hun zelffaching en zelfvertrouwen te vergroten.

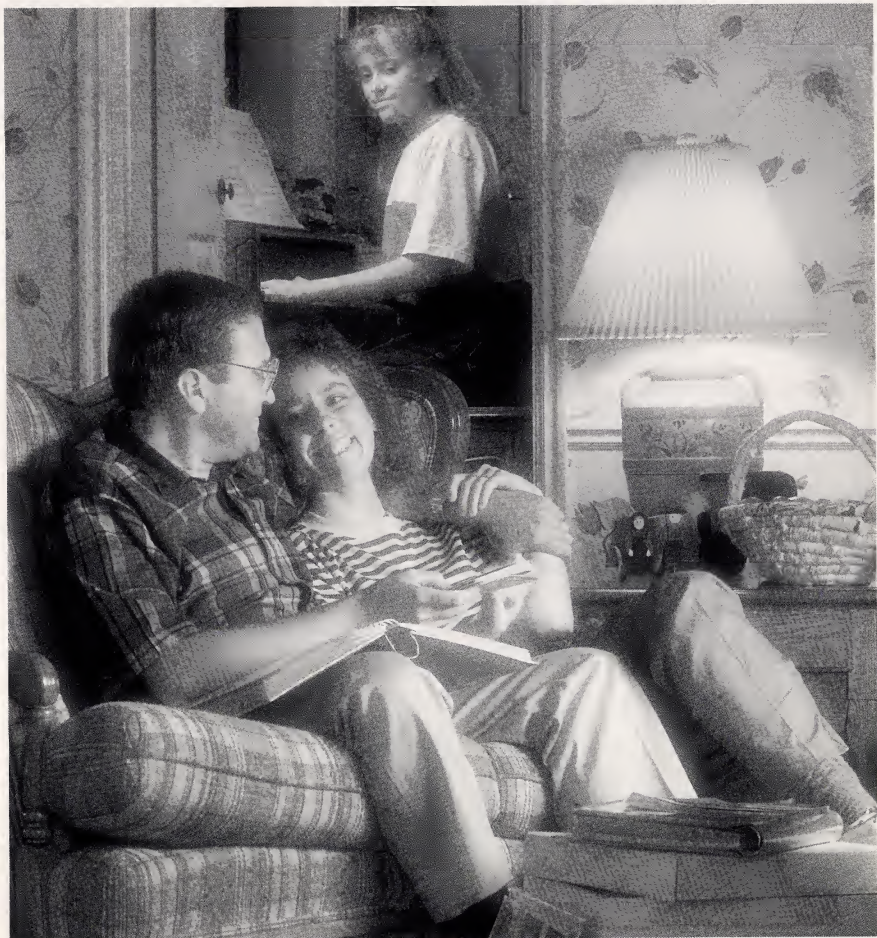
Door verhalen, voorbeelden en gelijkenissen te gebruiken – en de neiging te weerstaan om daarna een preek te geven – kunnen we kinderen leren zich situaties voor te stellen en verstandige beslissingen te nemen. President Benson heeft bijvoorbeeld gezegd: 'Bescherm en bewaak je deugd als je leven' (*Ensign*, november 1986, blz. 83). Om jongeren te helpen de ernst van die uitspraak in te zien, heb ik weleens de volgende gelijkenis gebruikt. Als je 's avonds alleen door een donkere straat liep, en je voelde dat iemand je volgde, je je omdraaide en ontdekte dat er achter je een vreemde stond met een getrokken mes, wat zou je dan doen? Het antwoord

is steevast: 'Hard wegnemen.' Vervolgens vraag ik: 'Bedoel je dat je niet zou blijven staan en denken: "Ach, een paar kleine steekjes kan geen kwaad"?' Ze lachen om dat belachelijke idee. En dan herhaal ik de woorden van de profeet: 'Bescherm en bewaak je deugd als je leven.'

Die methode van onderwijzen is gebaseerd op de benadering 'Wat zou je doen als ...?'. Een ouder die deze methode bij hem thuis gebruikt, meldt dat die goed werkt. Iemand zegt bijvoorbeeld: 'Wat zou je doen als je vriend of vriendin lichamelijk intiem wil worden?' Dan zeggen anderen wat ze in verschillende situaties zouden doen. Van tevoren besluiten wat je zult doen helpt enorm bij het doen van de juiste keuzen.

Mijn man, Gary, die huwelijks- en gezinstherapeut is, legt de ouder-kindcommunicatie uit. 'Eenvoudige vragen stellen en vervolgens luisteren is een uitstekende manier om kinderen aan het denken te zetten', zegt hij vaak tegen ouders. Ik heb gezien hoe hij dat bij ons thuis doet en ik krijg zelf ook al ervaring met die methode.

Onze zoon kwam bijvoorbeeld op een dag thuis uit school en leek ontmoedigd. Ik zei: 'Wat is er? Je lijkt een beetje verdrietig.' Hij antwoordde: 'Jim [niet zijn echte naam] is ongehooflijk dom bezig.' En ik zei: 'O, waarom?' Ik verbaasde me over wat er toen kwam. 'Sinds zijn moeder is gaan werken, heeft hij elke dag na school zijn vriendinnetje bij hem thuis gevraagd.' Ik weerstond de verleiding om een fantastische preek over kuisheid te geven, en zei gewoon 'Mmm.' En hij ging verder: 'Dat is zo stom. Het is gewoon vragen om moeilijkheden.' Dat leek beslist op wat ik gezegd zou hebben, al was het wat bondiger. Ik vroeg: 'Hoe bedoel je?' En toen kwam er een vloedgolf informatie over de gevaren van alleen met een vriendin thuis zijn. Maar dat was niet alles. Hij besprak alle kanten van het probleem, inclusief de verschrikkelijke gevolgen van geslachtsziekten en abortus. Ik luisterde alleen maar en stemde ermee in. Ik ben ervan overtuigd dat hij erg weinig zou hebben opgestoken van de preek die hij van mij te horen had gekregen.

Een andere moeder kwam met de volgende suggestie om kinderen te leren nadenken over hun keuzen: 'Ik merk dat waarschuwingen makkelijker worden aanvaard als ik een krantartikel bespreek dat over een onderwerp gaat waar ik me zorgen over maak. Mijn man en ik praten erover, terwijl onze kinderen de informatie in zich opnemen. Zo vinden ze nooit dat ik preek.' Ze deed geen moeite om haar kinderen in het gesprek te betrekken, maar rekende gewoon 'op de

onweersaanbare drang van een tiener om zijn mening over iets te geven – vooral wanneer hij denkt dat daar niet naar gevraagd wordt' (Ray Guarendi, 'Why Some Kids Listen,' *Readers Digest*, januari 1991, blz. 120). Gevolgen lijken aangenaam te worden wanneer er in de krant over geschreven wordt, zelfs al is dat in de rubriek met persoonlijke adviezen. Kinderen kunnen makkelijker verstandige keuzen doen als ze de gevolgen kennen en begrijpen.

EEN STERK GETUIGENIS HELPEN ONTWIKKELEN

Jonge mannen en vrouwen hebben me telkens weer verteld dat de belangrijkste factor in hun keuze seksueel rein te blijven hun getuigenis van Jezus Christus was. Toen ik een jonge vrouw vroeg hoe ze dat getuigenis gekregen had, zei ze: 'Ik zag hoe belangrijk de kerk voor mijn ouders was. Wanneer ze mij over hun geestelijke ervaringen vertelden, zag ik de tranen van getuigenis in hun ogen.'

Een jongeman die zich voorbereide op zijn zending, vertelde me dat hij in zijn jeugd voelde hoezeer zijn ouders van de Schriften hielden, vooral het Boek van Mormon. 'Thuis bestudeerden we dat samen,' zei hij. 'Ma en pa vertelden ons over de Heiland, en ik zag hoeveel ze van Hem hielden. Ik begon geleidelijk meer zelf te studeren en te bidden. Ik wilde dezelfde vreugde in mijn leven als zij.' Toen voegde hij er deze opmerkelijke uitspraak aan toe: 'Toen mijn getuigenis van de Heiland sterker werd, wist ik dat ik Hem nooit zou kunnen teleurstellen.'

Een jonge vrouw vertelde me: 'Ik bid voortdurend dat ik verleiding zal weerstaan. Ik voel een sterke band met mijn Hemelse Vader. Ik kan Hem alles vertellen en kan altijd op zijn hulp rekenen.' Toen ik haar vroeg hoe ze aan dat getuigenis kwam, zei ze: 'Ik zag in mijn jeugd de macht van het gebed door naar mijn ouders te kijken.'

We moeten onze kinderen alle kansen geven om een sterk getuigenis te ontwikkelen. Om dat te doen, moet ons eigen getuigenis voortdurend gevoed worden en moeten wij hun ons getuigenis geven. Als een kind ziet hoe zijn ouders de moeilijkheden van het leven vol geloof en toewijding tegemoet treden, kan dat voor een kind de grootste aanzet tot het ontwikkelen van een getuigenis zijn.

SCHEP EEN FIJNE SFEER THUIS

We moeten het thuis fijn vinden. Een vader van enkele tieners heeft gezegd: 'Plezier maken met onze kinderen is

een sleutel geweest tot hun besluit om zedelijk rein te blijven. Mijn vrouw en ik beklemtonen dat het fijn is om het goede te doen.' En ze proberen dat ook te bewijzen. 'We doen ons best om het samen fijn te hebben, en dat werpt zijn vruchten af.'

We moeten niet doen alsof het eind van de wereld gekomen is als onze kinderen een vergissing begaan. Een vader herinnerde zich: 'Mijn zoon beging als tiener een vergissing met als gevolg een ongeluk dat hem het leven had kunnen kosten. In plaats van boos te worden, nam ik hem in mijn armen en zei dat ik van hem hield. Hij had er al alles van geleerd wat hij moest leren en ik hoefde niets meer te zeggen.'

Liefde uiten en tonen maakt van ons thuis een plek waar we graag zijn. Ik herinner me dat ik in mijn jeugd vaak door zowel mijn vader als mijn moeder omhelsd werd en dat ik geregeld complimentjes kreeg. Mijn vader is jaren geleden gestorven, maar ik herinner me nog steeds hoe gelukkig ik was wanneer hij me omhelsde en zei: 'Wat zie je er leuk uit in die jurk.'

Als we ondanks onze problemen het leven positief bekijken, moedigt dat een kuis leven aan. Ik heb veel geleerd van een vriendin, een alleenstaande ouder, die haar kinderen met haar geloof en vrolijke uitstraling oneindig tot zegen is geweest. 'Het komt allemaal goed met ze,' zegt ze.

Een bisschop in Wisconsin heeft opgemerkt: 'Ik zie een rode draad lopen door gezinnen die het goed doen – de ouders trekken één lijn met hun kinderen. Niet alleen weten ze wat er allemaal gebeurt, maar ze maken deel uit van die gebeurtenissen. En ze weten hoe ze plezier moeten hebben. Ze geven om hun gezinsleden.'

Door gebed en door ijverig de geboden te onderhouden, kunnen we door de Geest geleid worden om onze kinderen te helpen een leven te leiden dat zedelijk rein is. Onze Vader in de hemel zal bij ons zijn, want het zijn tenslotte ook zijn kinderen. □

In memoriam

Ouderling Marvin J. Ashton: vriend en voorspraak

Ouderling Marvin J. Ashton, lid van het Quorum der Twaalf Apostelen, is op vrijdag 25 februari 1994 overleden in een ziekenhuis in Salt Lake City. Hij is 78 jaar geworden. Hij laat zijn vrouw, Norma Berntson, achter, met wie hij in 1940 in het

huwelijk trad in de Salt Lake-tempel, alsmede twee zoons, twee dochters, achttien kleinkinderen, een oudere broer en twee jongere zusters.

Marvin Jeremy Ashton is op 6 mei 1915 geboren in Salt Lake City, als zoon van Marvin O. en Rae Jeremy Ashton. Zijn vader werd in 1939 algemeen autoriteit en was zes jaar werkzaam in de presiderende bischop.

Ouderling Ashton is op 2 december 1971 geordend als apostel en op 6 april 1972 gesteund als lid van het Quorum der Twaalf Apostelen, na twee jaar werkzaam te zijn geweest als assistent van de Twaalf. Daarvoor had hij zich meer dan twintig jaar ingezet in de algemene leiding van de jongemannenorganisatie van de kerk. Ook heeft hij zich onderscheiden in de scouting, waarin hij vele functies heeft vervuld op plaatselijk, regionaal en landelijk niveau. Ten tijde van zijn dood was ouderling Ashton voorzitter van het comité leiderstraining en lid van het

coördinatiecomité en het welzijnscomité.

Ouderling Ashton sprak over liefde, over vertrouwen, dat het met Gods hulp altijd mogelijk is om opnieuw te beginnen. Hoewel zijn stem niet meer gehoord zal worden, zullen zijn woorden blijven weerklinken in het leven van de mensen die hij beïnvloedde, want hij onderwees hun wie zij werkelijk zijn en wat zij kunnen worden. Zijn woorden waren van diepe, geestelijke betekenis.

'Wanneer wij een hunkering voelen, maar wij weten niet naar wat, moeten wij ons afvragen of het misschien onze ziel is die heimwee heeft naar haar ware thuis, niet langer van de Heer vervreemd wil zijn en op zoek is naar iets wat beter, edeler en meer voldoeninggevend is dan wat deze aarde te bieden heeft', zei hij in zijn laatste toespraak die hij op een algemene conferentie heeft gehouden. 'Moge ons verlangen naar huis ons motiveren om zodanig te leven dat wij voor eeuwig kunnen

terugkeren naar ons hemelse thuis bij God' (*De Ster*, januari 1993, blz. 20).

Ouderling Ashton heeft eens gezegd: 'Ik heb het idee dat er waarschijnlijk honderden, zelfs duizenden mensen zijn die niet begrijpen wat het betekent om

aan de vereisten te voldoen. Voldoen aan de vereisten, dat ligt binnen ons bereik, naar de volmaking zijn wij eeuwig op reis. Wij kunnen bepaalde zegeningen waardig zijn zonder volmaakt te zijn' (*De Ster*, juli 1989, blz. 18).

Op een andere algemene conferentie onderwees hij: '

Jonge priesterschapsdragers, God wil dat wij overwinnen. Hij wil dat jullie al je vijanden verslaan. Wij moeten dapper en moedig standhouden. God staat aan het roer en er is geen reden om verslagen te worden.' (*De Ster*, januari 1990, blz. 33).

Op meesterlijke wijze onderwees hij het belang van het helpen van anderen en de hoop op bekering door middel van Jezus Christus. 'Wij sterken en bouwen op door nadruk te leggen op iemands goede eigenschappen en we zorgen voor angst en zwakte door overmatig kritisch te zijn' (*De Ster*, januari 1992, blz. 65). Bij een andere gelegenheid, zei hij: 'Onze ongewilligheid om de goede, beproefde voorbeelden te volgen die

voor ons geluk bedoeld zijn, zal ons, ons gezin en onze vrienden pijn doen en uiteindelijk rampzalig blijken. (...) Het volgen van de geopenbaarde voorbeelden helpt ons om onze zwakheden te zien, er positief mee om te gaan, ze te overwinnen, en naar christelijke hoogten te stijgen' (*De Ster*, januari 1991, blz. 18)

Ouderling Ashton vervulde een zending in Groot-Brittannië. Tijdens zijn zending leerde hij grote levenslessen. Hij leerde hoe hij met mensen moest omgaan en kwam ook veel over zichzelf te weten. Zo was er die collega met problemen die hem op de tweede dag samen een vuistslag toediende. Ouderling Ashton had het incident kunnen rapporteren, wat de zending op een berisping had komen te staan. Maar ouderling Ashton greep de gelegenheid aan om zijn collega te helpen en een goede zending van hem te maken (zie Marvin J. Ashton, *The Measure of Our Hearts*, Salt Lake City: Deseret Book Company, 1991, blz. 80-82).

De apostel was een gedreven sportman. Als tiener blonk hij uit in basketbal. Tijdens zijn zending was hij aanvoerder van het HLD-team dat het Britse nationale basketbalkampioenschap won. Hij speelde 70 jaar lang tennis met zijn broer, Wendell. Hij grapt soms dat de tennisbaan achter het huis van Norma Berntson een van de redenen van zijn huwelijk met haar was. In 1951 wonnen hij en zijn medespeler het dubbelspel van het tennistoernooi dat onder auspiciën van de kerk plaatsvond. In 1954 wonnen hij en zijn vrouw het gemengd dubbelspel; en in 1969 bereikten ze de finale van het toernooi. Hij heeft zijn hele leven aan joggen en tennis gedaan.

Zijn leven werd evenwel gekenmerkt door een evenwicht tussen het fysieke en het geestelijke. President Spencer W. Kimball heeft eens over hem geschreven: 'Het leven van duizenden, jong en oud, is gezegend door de wijsheid van deze edele man, geweldige apostel, en vriend.

'Zo lang ik ouderling Ashton ken, heeft hij zijn leven gewijd aan zijn

naaste. Zijn doel is anderen te helpen en rechtvaardige bestemming uit te kiezen en die te bereiken. Hij doet dat met geduld, met bemoediging en door zijn ongedwongen voorbeeld' (voorwoord bij *What Is Your Destination?*, Marvin J. Ashton, Salt Lake City: Deseret Book Company, 1978, blz. IX).

Ouderling Ashton heeft eens tegen een groep kerkleiders gezegd: 'Het is een grote eer herder te mogen zijn van Gods lammeren — zijn kinderen. Daardoor krijgen we geweldige kansen die ons veel voldoening zullen schenken: de verkleumden warmen, de afgedwaalden vergaderen, de hongerigen voeden, en de zwakke armen sterken, zodat allen de veiligheid en troost van de nabijheid van de Goede Herder kunnen ervaren' (toespraak tijdens een bijeenkomst voor regionale vertegenwoordigers, 1 april 1988).

Als assistent van de Twaalf werd hij de eerste directeur van de Unified Social Services Program (nu LDS Social Services). Als hoofd van die afdeling gaf hij leiding aan programma's voor hulpverlening aan jongeren; pleegkinderen; gedetineerden; adopties; de plaatsing van Indianen

in pleeggezinnen; en andere persoonlijke welzijnsbelangen. Een van zijn verdiensten was de bouw van een interkerkelijke kapel op het terrein van de staatsgevangenis van Utah.

De kracht van zijn voorbeeld was verreikend. Een jonge gedetineerde, die de liefde van ouderling Ashton voelde, veranderde zijn leven en trouwde uiteindelijk in de tempel. Die voormalige gedetineerde herinnert zich: 'Toen een apostel van de Heer zelfs mij een hand wilde geven, besefte ik dat ik iets waard was.'

Marvin J. Ashton heeft veel voor de jeugd gedaan. In mei 1993 zei hij tot een groep instituutcuristen: 'Ik houd van jonge mensen. Door de jaren heen heb ik geprobeerd een betrouwbare vriend te zijn. Dat heb ik nooit van de daken geschreeuwd. Ik geef er de voorkeur aan jullie vriend en voorspraak te zijn, bescheiden maar met grote liefde, bemoediging en respect' (toespraak tot de cursisten van het Central Valley-instituut, gehouden in de Tabernakel, 16 mei 1993). Wie hem heeft gekend, weet dat die beschrijving van hemzelf klopte. <<

Het Eerste Presidium steunt jaar van het gezin

Het Eerste Presidium heeft eerder dit jaar een verklaring uitgegeven waarin het toejuicht dat het jaar 1994 door de Verenigde Naties is aangewezen als jaar van het gezin. In de verklaring zegt het Eerste Presidium:

'Het doet ons genoegen dat het jaar 1994 is uitgeroepen tot het jaar van het gezin. Wij sluiten ons aan bij de erkenning die het gezin daarmee krijgt. De kracht van een land staat of valt met de kracht van zijn gezinnen. Onze Hemelse Vader wil dat wij geluk en blijdschap vinden in onze omgang en zorg voor elkaar

als vaders, moeders en kinderen. 'Een sterk gezinsleven vloeit voort uit het besef dat ieder van ons een kind van God is, met een goddelijk geboorterecht en een onbeperkte potentieel. Een sterk gezinsleven ligt in de handen van ouders die elkaar liefhebben en respecteren, die hun kinderen in de wegen van de Heer opvoeden en hen de aloude waarden zoals eerlijkheid, integriteit, ijver en dienstbetoon bijbrengen. 'Wij spreken de hoop uit dat alle burgers dank geven voor en bouwen aan rechtschappen en zorgzame gezinnen.' <<

Nieuwe raadgever in presidium Ring Utrecht

Voorjaarsconferenties in Nederland

In maart hebben de drie ringen die Nederland rijk is hun voorjaarsconferentie gehouden. De Ring Apeldoorn beet op 5 en 6 maart de spits af, de Ring Den Haag volgde op 12 en 13 maart, en de Ring Utrecht vergaderde in het weekend van 19 en 20 maart.

Het schriftuurlijk gebod in-dachtig, waarin de heiligen wordt geboden 'elkander [te] onderrichten en stichten, opdat gij moogt weten hoe te handelen en Mijn kerk te besturen, en hoe te handelen ten opzichte van de onderdelen van Mijn wet en geboden, die Ik heb gegeven' (Leer en Verbonden 43:8), waren de leden van de kerk bijeenvergaderd op de aangegeven datums in de diverse ringcentra.

De thema's van de conferenties waren goed gekozen. De sprekers hadden zich terdege voorbereid en hielden geïnspireerde toespraken. De leden konden zich laven aan het levend water en genieten van de Geest die in ruime mate aanwezig was. Voor de aandachtige luisteraar was er voldoende stof tot nadenken. 'En aldus zult gij worden onderwezen in de wet van Mijn kerk, en worden geheiligd door hetgeen gij hebt ontvangen, en gij moet u verplichten om in alle heiligheid voor Mij te handelen' (LV 43:9).

Apeldoorn

Het thema van de conferentie van de Ring Apeldoorn was: *persoonlijke openbaring en de rol van hedendaagse profeten in ons leven*. Alle sprekers en spreeksters maakten duidelijk dat de juiste weg alleen gevonden wordt als men zich laat leiden door openbaring. En de Heer zal ons leiden, als wij daarom bidden. Een vereiste is evenwel dat wij de geboden onderhouden, zodat wij in harmonie zijn met de Geest. Wie de Goden gehoorzaamt, vindt gehoor bij de Goden.

God heeft zijn wil geopenbaard aan zijn dienstknechten de profeten. Die hebben zijn wil opgetekend in de Schriften. Door de Schriften te bestuderen kunnen wij leren wat Gods wil is.

De Geest helpt ons bij alle aspecten van het leven: het vervullen van een zending, het nemen van belangrijke beslissingen, de opvoeding van onze kinderen. Openbaring van de Geest komt met vrede, vreugde en nieuw inzicht. President Westra getuigde van hedendaagse profeten. Veel mensen zien dat we in een hachelijke tijd leven, de problemen groeien ons boven het hoofd. Velen zijn bang. Maar onze Hemelse Vader heeft een verbond met ons gesloten. Hij zal ons helpen. Hij heeft ons zieners en openbaarders gegeven. Zij zullen ons nooit misleiden, maar leiden op de weg die naar het eeuwige leven leidt. Wij moeten hen wel volgen, in nederigheid en gehoorzaamheid.

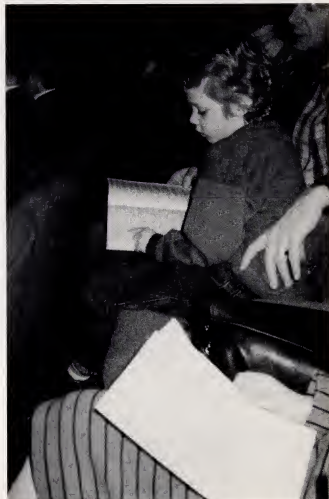
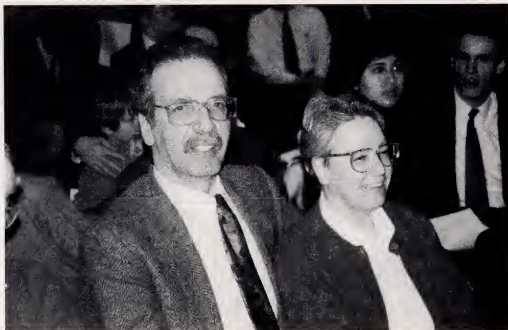

Den Haag

Het thema van de conferentie van de Ring Den Haag was: *'Wanneer gij zijt voorbereid, zult gij niet vrez-en.'* In de zondagmorgenbijeenkomst werd ingegaan op verschillende aspecten van die voorbereiding, waardoor ons vreugde, vrijheid en vrede ten deel zal vallen. Eén van die aspecten is vergevingsgezindheid. Christus, die ons in alles een voorbeeld is, verlangt van ons dat wij vrijelijk vergeven. Dan kunnen wij zijn vriend zijn.

Ook werd het belang van zendingswerk onder de aandacht gebracht. Anderen vertellen over het evangelie schenkt diepe vreugde. Wij staan hierin niet alleen. Engelen zullen ons helpen. Liefde is een onontbeerlijk element in zendingswerk.

Veel aandacht werd besteed aan de opvoeding tot rechtschapenheid van onze kinderen. Als wij onze kinderen het goede voorbeeld geven, zullen onze kinderen het verlangen hebben een eigen getuigenis te ontwikkelen. President Jansen maakte duidelijk dat we allen in het voorsterfelijk bestaan een opdracht hebben ontvangen, waarvoor we de nodige talenten hebben meegekregen. Wij moeten zelf te weten komen wat die opdracht is. De tijd is zeer kort, de komst van Christus is nabij. De Ring Den Haag moet zo functioneren dat het een toevluchtsoord kan zijn voor de kinderen van onze Hemelse Vader. *'Want Zion moet in schoonheid en heiligheid toenemen.'*

Utrecht

In de Ring Utrecht werd president Henk van Dam om gezondheidsredenen ontheven uit zijn functie van tweede raadgever in het ringpresidium. Hij werd opgevolgd door broeder Hans Boom, uit de Gemeente Breda, vooreen jongemannenpresident van de ring.

Het thema van de conferentie was: *'Geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de meeste van deze is de liefde.'* Liefde is een gave. Zij die

Christus oprecht volgen en met alle macht bidden om die gave, zullen liefde ontvangen. Christus is de bron van die liefde, de reine liefde. Vervuld van die liefde, kunnen wij de weg, 'die nog veel verder omhoog voert', opgaan. Als wij zijn liefde voelen, willen wij anderen deelgenoot maken van die liefde. De beste manier om dat te doen is zendingswerk. Zendingwerk door ons voorbeeld, door te dienen en door te getuigen. Het getuigenis dat wij geven zal in de hemel worden opgeschreven, en wij zullen vergeving van onze zonden ontvangen.

De heiligen die getuigen zullen één zijn, waardoor zij openbaring kunnen ontvangen, en voor zichzelf kunnen weten dat Jezus de Christus is.

President Vernes getuigde van de waarheid van het evangelie. Joseph Smith, die aan het hoofd staat van de bedeling van de volheid der tijden, was en is een waar profeet van God. Wij worden geleid door profeten en apostelen. <<

Dit artikel is tot stand gekomen door de welwillende medewerking van Nicolette Steinvooorte, Christien van der Vliet en Jan Peters jr.

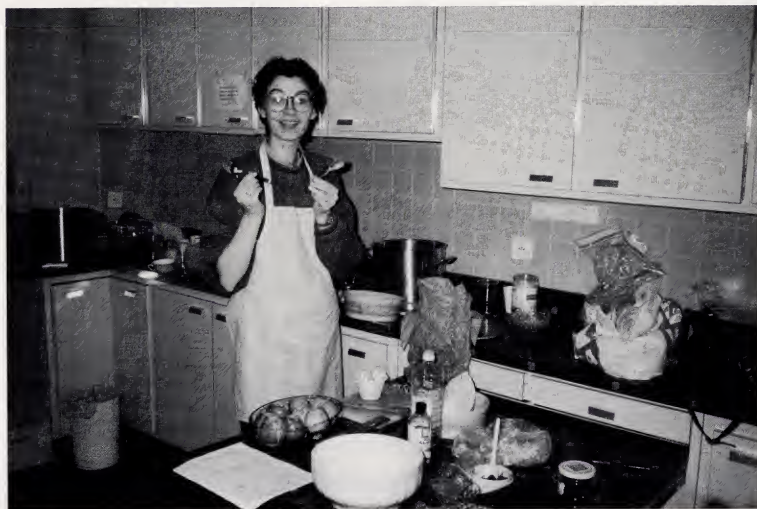
In de keuken van Leuven

Ouderling Christiaan Plug

De Gemeente Leuven heeft op 22 januari de daad bij het woord gevoegd. Het woord staat in Leer en Verbonden 89, beter bekend als het woord van wijsheid. De daad vond zijn beslag in de keuken van het kerkgebouw. Het woord van wijsheid: matig zijn in alle dingen en gezond eten, vooral granen. De activiteit werd georganiseerd door de ZHV, maar was in handen van zuster Hilde Vankerckhoven, die de kerk momenteel onderzoekt. Zij verklaarde ons enkele beginselen uit het Boek van Mormon en de Leer en Verbonden, die concreet verband houden met de voeding. Een gezonde voeding is namelijk heel belangrijk, omdat het de bouwstenen levert voor ons lichaam, dat als een tempel zou moeten zijn. Zo is er ook het beginsel dat 'er een tegenstelling in alle dingen is'. Dat beginsel is ook van toepassing op ons dagelijks eten, dat moet voldoende gevarieerd zijn. Bovendien kregen we enkele nuttige tips te horen in verband met het aanleggen van een voedselvoorraad. In een gezellige sfeer werden na afloop de bereide spijzen natuurlijk ook genuttigd. En het resultaat mocht er wezen. Voor mijzelf was het eten van zeewier een geheel nieuwe openbaring! <<

■ Zuster Hilde Vankerckhoven.

MEI 1994

167
126
202
172

DE KINDERSTER

94E JAARGANG

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

MEI 1994

SPENCER W. KIMBALL

Kellene Ricks Adams

1. Als jongen hielp Spencer Kimball zijn vader heel wat uren op de boerderij. Hij stampte hooi aan, zaaide, wiede het onkruid in de tuin en verfde de schuur en het huis.

ILLUSTRATOR: PAUL MANN

2. En iedere dag molk de jonge Spencer de koeien. Er waren in die tijd nog geen melkmachines, en het kostte hem heel wat tijd om dat karwei te klaren.

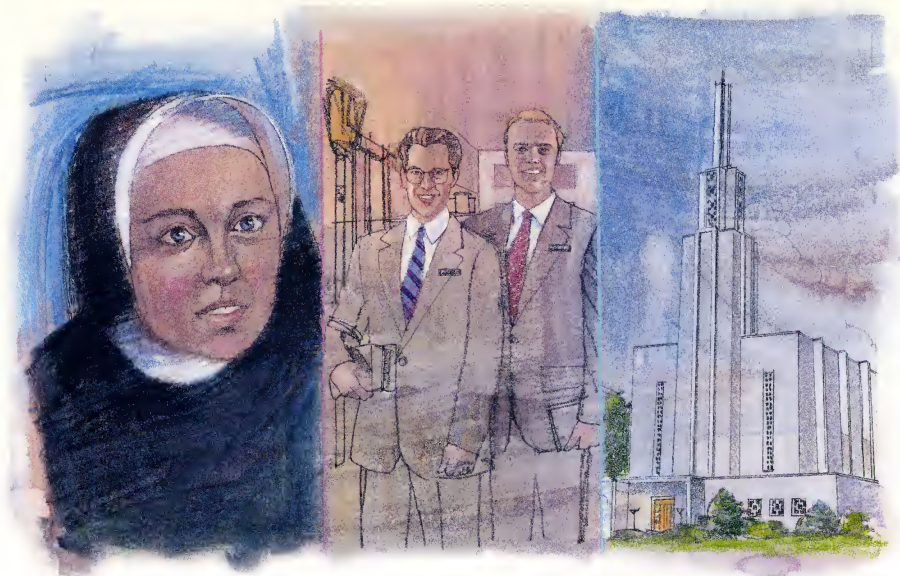
4. Op die manier leerde hij ook lofzangen uit het hoofd. Hij schreef de woorden van de lofzangen over op blaadjes papier, en zong ze voor de koeien terwijl hij ze aan het melken was.

3. Spencer leerde graag. Hij besloot zijn 'melktijd' te gebruiken om veel van zijn lievelingsteksten uit de Schriften uit het hoofd te leren. De burens zeiden vaak voor de grap dat die koeien wel de geestelijkste koeien in de buurt moesten zijn.

5. Spencer W. Kimball leerde al jong toegewijd te zijn aan het evangelie en een rechtschapen levenswandel. Hij was er goed op voorbereid om de twaalfde president van de kerk te worden. □

ILLUSTRATOR: LARRY WINBORG

ZUSTER FRANGO EN DE TEMPEL

Ouderling Joseph B. Wirthlin

van het Quorum der Twaalf Apostelen

In Portugal, in de stad Funchal op het eiland Madeira, woonde een vrouw die Ascensão Frango heette, en die twintig jaar non was geweest. Ze leidde een tehuis voor arme kinderen en weeskinderen. Toen ze nog maar kort non was, hoorde ze dat ze keelkanker had. Omdat ze sterk het gevoel had dat haar werk op aarde nog niet klaar was, bad ze met groot geloof en werd ze genezen. Toen haar kerk besloot het kindertehuis te sluiten, gebruikte ze haar eigen geld om het nog vier jaar open te houden – totdat de kinderen die er woonden geadopteerd waren, of oud genoeg waren om op zich zelf te staan.

Toen ze over De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen hoorde, ging ze uit nieuwsgierigheid met een vriendin kijken. De dienst werd gehouden in een garage van een van de leden van de kerk. Maar de Geest die ze daar voelde, maakte indruk op

haar, en de zendingen begonnen haar les te geven. Ze las het Boek van Mormon, kreeg een sterk getuigenis dat het van God kwam en wilde zich spoedig laten dopen. Een jaar later kreeg ze haar tempelaanbeveling. Ze kon nauwelijks wachten tot ze naar de Zwitserse tempel mocht om heilige verbonden met haar Hemelse Vader te sluiten.

In steeds meer landen in Europa komt een tempel. Toen president Thomas S. Monson Duitsland opnieuw toewijde aan de vooruitgang van het werk van de kerk, bad hij: ‘Vader in de hemel, wilt u de weg vrijmaken zodat de getrouwen naar uw heilige tempel kunnen gaan, om hun heilige begiftigingen te ontvangen en als gezin voor tijd en alle eeuwigheid te worden verzegeld.’ □

(Aangepast overgenomen uit een toespraak die ouderling Wirthlin in de algemene oktoberconferentie van 1986 heeft gehouden.)

Schriftuursommen

Terry Reed

Schrijf rechts van iedere vraag het cijfer dat het antwoord op de vraag is. Kijk dan of je de getallen kunt optellen. Probeer zoveel mogelijk vragen te beantwoorden zonder de schriftuurplaatsen op te zoeken. Je kunt dit ook gebruiken als activiteit voor de gezinsavond.

Voorbeeld: Hoeveel broden en hoeveel vissen zegende Jezus om de menigte van vijfduizend te voeden? (Zie Matteüs 14:16–19.)

Hoe vaak trok het leger van Jozua om de stad Jericho heen op de zevende dag? (Zie Jozua 6:15.)

1. Hoeveel geloofsartikelen schreef de profeet Joseph Smith? (Zie Geloofsartikelen.)

Hoe vaak op een dag knielde Daniël om te bidden? (Zie Daniël 6:10.)

De broer van Jared zag dat zoveel stenen door de vinger van de Heer werden aangeraakt. (Zie Ether 3:1–6.)

2. Hoeveel dagen en hoeveel nachten was Jona in de buik van de vis? (Zie Jona 1:17.)

In hoeveel dagen schiep de Heer de hemel en de aarde en alles wat in de hemel of op de aarde is? (Zie Exodus 20:11.)

3. Hoe vaak bezocht de engel Moroni de jonge Joseph Smith in één nacht? (Zie Joseph Smith-Geschiedenis 1:30–33, 43–44, 46–47.)

Hoeveel stenen verzamelde David om tegen de reus Goliat te vechten? (Zie 1 Samuel 17:38–40.)

Hoeveel mensen waren er in de ark? (Zie Genesis 7:13.)

$$\begin{array}{r} 5 \\ +2 \\ \hline \\ \\ =7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{---} \\ + \text{---} \\ \hline \\ \\ = \text{---} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{---} \\ + \text{---} \\ \hline \\ \\ = \text{---} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{---} \\ + \text{---} \\ \hline \\ \\ = \text{---} \end{array}$$

4. Hoeveel stenen sloeg Nephi tegen elkaar om vuur te maken voor het bouwen van een schip? (Zie 1 Nephi 17:11.)

Op zekere dag genas Jezus een groep melaatsen. Hoeveel waren er? (Zie Lucas 17:11–17.)

Elia bouwde een altaar van zoveel stenen. (Zie 1 Koningen 18:31–32.)

5. Hoeveel jaren aten de Israëlieten manna in de wildernis? (Zie Exodus 16:35.)

Hoeveel zilvertukken kreeg Judas om Jezus te verraden? (Zie Matteüs 26:14–16.)

Een bijzonder priesterschapsgenoot heeft dit getal als naam. (Zie Leer en Verbonden 107:25.)

6. Hoeveel boeken in het Nieuwe Testament hebben de naam 'Johannes'? (Zie de inhoudsopgave van de Bijbel.)

Hoeveel nachten was Daniël in de leeuwkuil? (Zie Daniël 6:16–23.)

Hoeveel arenhalmen zag de farao in zijn droom? (Zie Genesis 41:1, 5.)

Hoeveel apostelen ordende Jezus om hem tijdens zijn bediening te helpen? (Zie Marcus 3:13–14.)

$$\begin{array}{r} \text{---} \\ + \text{---} \\ \hline \\ \\ = \text{---} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{---} \\ + \text{---} \\ \hline \\ \\ = \text{---} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{---} \\ + \text{---} \\ \hline \\ \\ = \text{---} \end{array}$$

EEN ECHT GETUIGENIS

Lynette Burke Hale

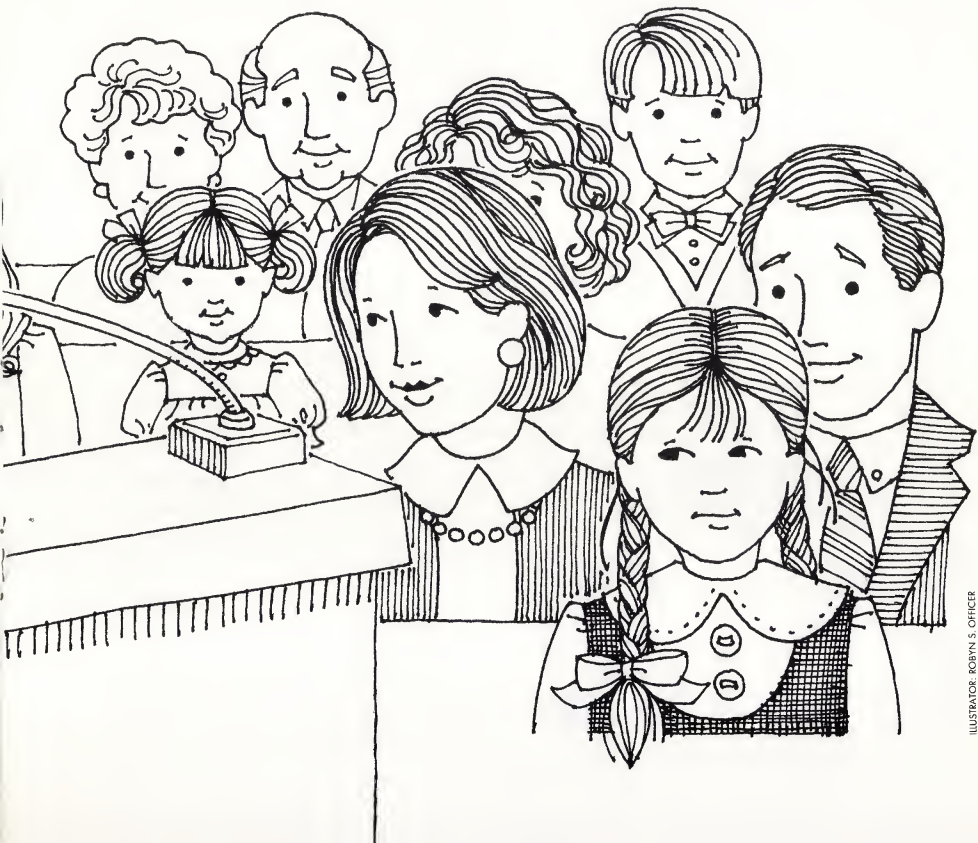
Elke vastenzondag zag ik op tegen de getuigenisdienst. De tijd lijkt dan voorbij te kruipen, vooral op die broeierige, warme zomerdagen als de mensen liever achterover leunen en wachten tot iemand anders het woord neemt. Dan kan ik gewoon niet stil blijven zitten. Af en toe kijk je dan op de grote klok aan de wand hoeveel tijd er verstrijkt voordat er eindelijk weer iemand opstaat om zijn getuigenis te geven.

Maar meestal zijn er zoveel mensen die hun getuigenis willen geven dat de dienst vijf of tien minuten langer duurt dan normaal. Sommigen beginnen midden in hun getuigenis te huilen, en dan voel ik me niet meer op mijn gemak.

Maar het ergste van alles is Mara Pronk. Ze geeft al twee jaar elke maand haar getuigenis. Ze gebruikt altijd moeilijke woorden en loopt dan met een tevreden glimlach terug naar haar plaats.

Maar op een dag had ik een geweldig idee: ik schreef een getuigenis op waar zelfs een teruggekeerde zendeling trots op mocht zijn; dagenlang oefende ik er op, net zo lang tot ik het uit het hoofd kende. Ik oefende zelfs hoe ik naar het kathedr moest lopen. Ik had nog nooit eerder mijn getuigenis gegeven, maar

het leek mij een peuleschilletje. Ik hoefde alleen maar naar voren te lopen, mijn prachtige woorden uit te spreken en dan terug te gaan naar mijn plaats terwijl de hele wijk goedkeurend glimlachte. Ja – zo zou Mara Pronk nog eens wat beleven!

Op vastenzondag ging ik, voordat we naar de kerk gingen, voor de grote spiegel staan en oefende nog eens voor de laatste keer. Geweldig! Ik was er zelf van onder de indruk! Even bleven zelfs mijn vlechten keurig zitten.

Ik besloot dat ik het beste tot het laatst zou bewaren. Ik zou mijn voorstelling helemaal aan het einde van de dienst geven. Waar ik geen rekening mee had gehouden, was hoe zenuwachtig ik in zo'n korte tijd zou worden. Toen het ogenblik was aangebroken, probeerde ik trots naar het podium te lopen, maar mijn zelfvertrouwen was zo goed als verdwenen.

Pas toen ik bijna bij de kathedr was, merkten zuster Janssen en ik elkaar op. Allebei hadden we gedacht dat we als enige naar voren liepen. Ik wist dat ik haar voor hoorde te laten gaan, maar ik wist ook dat het mij nooit meer zou lukken om terug te gaan naar dat podium, als ik nu moest gaan zitten. Zuster Janssen nam de zaak in eigen hand, en met een glimlach vol begrip gebaarde ze dat ik door moest gaan, terwijl ze zelf op een lege plek op de voorste rij ging zitten.

Toen ik bij de kathedr ging staan, was ik plotseling helemaal in paniek. Het leek of er die dag wel duizend mensen in de kerk zaten, en of ze me allemaal aan zaten te staren! Ik deed mijn mond open, maar ontdekte dat ik de prachtige woorden die ik had voorbereid was vergeten. Ik deed mijn mond weer dicht en kneep even mijn ogen dicht, in de hoop dat ik de woorden op die manier beter kon vinden. Toen dat ook niet hielp, deed ik mijn ogen weer open, en toen zag ik beneden mij op de eerste rij zuster Janssen, die bemoedigend naar mij glimlachte.

Toen gebeurde hetgeen waardoor ik me het meest opgelaten voelde. Ik voelde tranen in mijn ogen prikken. En hoewel ik ze uit alle macht probeerde tegen te houden, kwamen ze naar buiten en stroomden ze over mijn wangen. Ik kon maar één ding doen. Ik draaide me om en strompelde terug van het podium naar de plaats waar mijn ouders zaten. Mama legde als troost haar arm om mijn schouders, en ik hoorde zuster Janssen zeggen dat haar getuigenis haar soms ook zo ontroerde. Maar daardoor voelde ik me nog niet beter. Ik deed toen ter plekke een plechtige gelofte dat ik nooit van mijn leven meer zou proberen mijn getuigenis te geven.

Ik was verbaasd dat niemand van mijn jeugdwerkklass me na de dienst plaagde met wat er was gebeurd. Zelfs Mara Pronk keek me vriendelijk aan.

De weken daarna had ik het heel druk. De school begon weer, en haast voordat ik er erg in had, was ik jarig. Na mijn doop en bevestiging begon er het een en ander te

veranderen. Ik begon elke ochtend wat vroeger op te staan om, voor ik naar school ging, in het Boek van Mormon te lezen. Dat was moeilijk, want ik had een hekel aan vroeg opstaan. Toch was ik vastbesloten om door het hele boek heen te werken.

Ik begon ook elke maand te vasten. Er is weinig dat ik liever doe dan eten, dus ik vergat het weleens, maar toch merkte ik dat ik anders begon te denken over de getuigenisdienst.

Ik begon meer te letten op wat elke spreker te zeggen had en dat maakte de dienst veel interessanter. Ik kwam er achter dat zuster Janssen lid van de kerk was geworden toen ze 26 was. Ik dacht dat ze haar hele leven al lid was! En ik luisterde graag wanneer broeder Bakker zijn getuigenis gaf. Hij had spannende verhalen te vertellen over zijn leven en over de wonderen waarvan hij getuige was geweest.

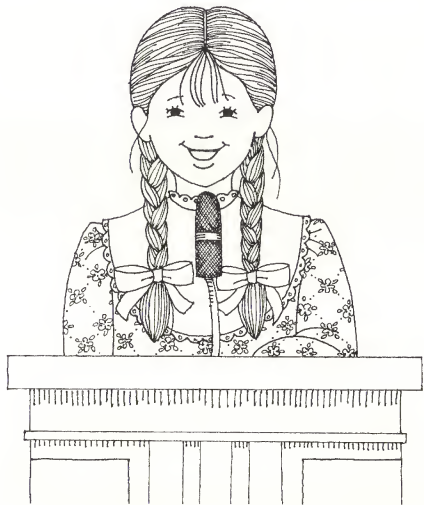
Aan het begin van de volgende zomer las ik het Boek van Mormon uit. Ik had genoten van de prachtige verhalen en geweldige leerstellingen, en ik was blij dat ik mijn doel had bereikt. Maar Moroni had in het laatste hoofdstuk geschreven dat als je het Boek van Mormon leest en je wilt weten of het waar is, je het dan in je hart moet overwegen en je Hemelse Vader erover bidden. Hij beloofde dat als je dat doet met geloof in Jezus Christus en met een oprecht hart, de Heilige Geest je zal helpen om te weten of het waar is. Ik besloot dat zelf te gaan proberen.

De rest van die week bad ik elke ochtend en elke avond. Af en toe deed ik zelfs even snel een stil gebed wanneer ik op school was, maar nooit zag ik een visioen of hoorde ik een stem die me zei dat het Boek van Mormon waar was. Ik dacht dat ik het maar moest opgeven, maar ik wilde het echt graag weten, dus bleef ik maar bidden.

De volgende vastenzondag vastte ik om te weten of het Boek van Mormon waar was. Ik bracht veel tijd op mijn knieën door, en las mijn lievelingshoofdstukken nog eens. Het was verbazend hoe weinig ik aan eten dacht.

De getuigenisdienst was die dag geweldig. Ik was zelfs blij toen Mara Pronk opstond en haar getuigenis gaf. Toen liep broeder Bakker naar voren om te spreken. Zijn zachte stem trilde toen hij sprak over zijn grote liefde voor de Schriften, en hoe hij wist dat het evangelie waar was.

Terwijl hij sprak, kreeg ik ergens van binnen een vreemd gevoel. Het werd warmer en sterker, totdat mijn hele lichaam vervuld was van een gloeiende tinteling. Toen hij was uitgesproken, was het die warmte die mij ertoe aanzette direct naar het podium te lopen. Terwijl ik daar stond om mijn getuigenis te geven, kwamen een paar woorden uit het diepst van mijn hart: 'Ik weet dat het Boek van Mormon waar is. In de naam van Jezus Christus. Amen.' □

IK DANK U, LIEVE VADER

Judy Edwards

'Loof de Here, want Hij is goed'
(Psalm 136:1).

Wat zijn jouw grootste zegeningen? Voor wat voel jij je het meest dankbaar? De onderstaande lijst met zegeningen is opgesteld door kinderen van over de hele wereld. Kijk eens of andere jongens en meisjes voor hetzelfde dankbaar zijn als jij!

Raúl, 11, Lima (Peru): Dat hij in de tempel aan zijn ouders verzegeld is.

Elizabeth, 4, Coulsdon (Engeland): Haar school.

T.R., 6, New Delhi (India): Het Boek van Mormon.

Merari, 11, Cuernavaca (Mexico): Haar ouders, eten en kleding.

Brad, 9, Virginia (Verenigde Staten): De sabbat.

Keiko, 8, Tochigi (Japan): Vruchten en bloemen.

William, 5, Alabama (Verenigde Staten): Slangen.

Jennifer, 11, Dumfries (Schotland): Haar fluit.

Leonardo, 8, Bogotá (Colombia): De zendingen die bij hem thuis het evangelie hebben onderwezen.

Lindsay, 9, Tervuren (België): Kunst en sport.

Seth, 4, Washington (Verenigde Staten):
Bibliotheekboeken.

Stacy, 9, Plympton (Australië): Paarden.

Jonathan, 9, Saint Albans (Engeland): De natuur en kamperen.

Brynn, 9, New Mexico (Verenigde Staten): Rotsen en schelpen.

Kristoffer, 8, Alberta (Canada): De doop.

Lyssa, 6, Kaiserslautern (Duitsland): Haar KGW-ring.

Dan-Michael, 4, Rota (Spanje): Zijn beste vriendin, zijn oma.

Lea Celeste, 5, Trinidad (Chili): Muziek en dokters.

Ryan, 7, Utah (Verenigde Staten): Kevers en spinnen.

Akihisa, 4, Tochigi (Japan): Eten, vooral loempia's.

Eric, 6, La Rippe (Zwitserland): Kastelen en trektochten.

Samantha, 8, Missouri (Verenigde Staten): In haar dagboek schrijven.

Ethan, 6, Iowa (Verenigde Staten): Joseph Smith.

Tara, 10, Arkansas (Verenigde Staten): Haar ouderlijk gezin en het evangelie.

Jouw naam _____, Leeftijd _____

Waar je woont _____

Zegeningen

Wanneer wij onze Hemelse Vader bedanken voor onze zegeningen, voelen wij vrede in ons hart.

Ideeën voor de participatieperiode

1. Help de kinderen om een 'Tel je zegeningen'-bord te maken op een schoolbord of op een stuk papier. Gebruik daarbij uitgeknipte sterren in de lucht, bloemen in een weiland, bladeren aan een boom, schelpen aan een strand enz.

2. Laat ieder kind een bladzijde met zegeningen maken voor zijn Vredesboek (zie Ideeën voor de participatieperiode, punt 3, De Kinderster, februari 1994, blz. 10).

3. Nodig kinderen van de klas uit om zegeningen waar ze dankbaar voor zijn met gebaren uit te beelden, en laat de anderen raden wat het voorstelt.

4. Noem een zegening waar u dankbaar voor bent, gooi dan een zakje met bonen naar een kind, die daarop iets noemt waar hij of zij dankbaar voor is. Het kind gooit het zakje met bonen

dan naar een ander kind. Ga hiermee door tot ze allemaal aan de beurt zijn geweest.

5. Deel de kinderen in per klas en laat ieder kind een zegening beschrijven waar hij of zij dankbaar voor is. De andere kinderen in de klas moeten dan proberen te raden wat het is, voordat het kind alle aanwijzingen heeft gegeven. Bijvoorbeeld: 'Ik ben dankbaar voor iets levends. Hij heeft een naam. Hij heeft lang haar. Hij doet kunstjes. Hij gaat graag wandelen. Ik ben dankbaar voor mijn hond, Bello.'

Aanwijzingen

Een aantal zegeningen die de kinderen op bladzijde 10 hebben genoemd, is verborgen in dit plaatje. Zoek en kleur: een tent, veertien bloemen, de Schriften, een KGW-ring, zendelingen, een banaan, een peer, een citroen, een dagboek, Joseph Smith, een slang, een honkbal, een honkbalknuppel, een oma, twee schelpen, een schilderkwast, een paard, een fluit, een spin en een brood. □

VOOR KLEINE VRIENDEN

BIJZONDE

Virginia Brosseit

Roel rende, sprong en draafde op weg naar school. Opeens ging hij langzamer lopen.

Vandaag was het maandag. In zijn schoolklas zouden nieuwe helpers worden gekozen.

Roel wilde heel graag helper zijn in zijn klas. Elke keer als juffrouw Marijke nieuwe helpers koos, glimlachte hij hoopvol naar haar. Juffrouw Marijke glimlachte altijd terug, maar ze had hem nog nooit als helper in de klas gekozen.

De bel ging. Roel ging gauw de school in. Hij was bijna bij zijn klas gekomen toen hij een klein meisje op de grond zag zitten. Ze hilde terwijl ze probeerde de potloden op te rapen die ze had laten vallen.

Roel bukte naast haar. 'Ik zal je wel helpen.'

Al gauw hadden ze alle potloden opgeraapt. Het kleine meisje ging gauw weer verder.

Juffrouw Marijke stond bij de deur van de klas. Roel glimlachte naar

REHELPER

haar. 'Het spijt me dat ik te laat ben', zei hij. Hij ging aan zijn tafeltje zitten en wachtte tot juffrouw Marijke ging zeggen wie deze week de helpers zouden zijn.

Ze koos Alies om de bibliotheekboeken op te bergen, Matthijs om de blaadjes uit te delen, Maria om voor de tekenspullen te zorgen en Robert om de vissen te voeren.

Roel was bedroefd dat hij voor geen enkele taak was gekozen. Hij haalde zijn pen te voorschijn en wilde met zijn werk beginnen. Toen liet Matthijs, die de blaadjes uitdeelde, net de hele stapel vallen.

Roel sprong op en hielp Matthijs de blaadjes op te rapen. Matthijs zei geen dankjewel, maar Roel glimlachte toch naar hem.

De deur van de klas ging open en het hoofd van de school kwam binnen. Hij had een jongen bij zich die Roel

nog nooit eerder had gezien. Juffrouw Marijke praatte even met hem.

Toen het hoofd wegging, zei juffrouw Marijke: 'Kinderen, dit is Steven. Hij komt in onze klas. Willen jullie hem welkom heten?'

Toen zei juffrouw Marijke: 'Roel, jij bent altijd vriendelijk en behulpzaam, en je lacht altijd. Wil jij vandaag mijn heel bijzondere helper zijn en Steven de hele school laten zien? Hij moet weten waar de gymzaal is, de kantine en de wc.'

Roel lachte naar de juffrouw en knikte. Hij lachte ook naar Steven.

Op weg van school naar huis rende, sprong en draafde Roel de hele weg. Hij was veel te blij om gewoon te lopen.

'Dit was een heel bijzondere dag', zei hij tegen zijn moeder, 'want ik was een heel bijzondere helper.' □

ILLUSTRATION: JANA MCNEEY

VRIENDSCHAP SLUITEN

REBECCA FAVARETTO

DeAnne Walker

Rebecca Favaretto woont met haar ouders, broers en zusjes in landelijk Midden-Italië, tussen de steden Florence en Siena. Dit gedeelte van Italië lijkt nog veel op hoe het er lang geleden uit zag, in de Middeleeuwen. In deze streek zijn veel monumenten en oude gebouwen, en het is gemakkelijk om de drukke moderne wereld, die zo dichtbij is, te vergeten.

De familie Favaretto gaat naar de kerk in de gemeente Florence, een eind vanaf hun huis. 'Het kost ons ongeveer een uur en vijftien minuten om in Florence te komen, dus we moeten op zondagmorgen heel vroeg opstaan om op tijd in de kerk te zijn', vertelt Rebecca.

Soms heeft een van de gezinsleden nog andere vergaderingen of afspraken op zondag na de kerkdienst. Als dat gebeurt, zorgt het gezin dat ze met z'n allen de hele dag in de stad kunnen blijven. Bijvoorbeeld op de zondagmiddag toen Rebecca's broer Gianni een gesprek met zijn districtspresident had omdat hij op zending wilde gaan. Hun moeder had toen alles meegebracht wat ze nodig hadden om eten klaar te

UIT SIENA (ITALIË)

maken in de kerk. Rebecca hielp haar moeder bij het klaarmaken van het eten en de tafel te dekken in de keuken van de kerk, waar het hele gezin (met een paar gasten) van de maaltijd genoot.

Rebecca komt uit een ongebruikelijk gezin. De meeste Italiaanse gezinnen zijn klein, maar de familie Favaretto heeft acht kinderen: Genevieve (24), Gianni (22), Elizabeth (19), Andrea (15), Matteo (14), Rebecca (12), Giorgio (10) en Sara (7). Rebecca's vader, Vittorio, was een van de eerste mensen in Italië die bij de kerk kwamen. Nog voordat het evangelie in Italië werd verkondigd, liet hij zich dopen in Londen (Engeland), toen hij daar naar school ging.

Een groot gezin hebben betekent dat iedereen een stukje van het werk moet doen.

'Rebecca is thuis een geweldige hulp voor mij', zegt haar moeder, Lynn. 'Ze helpt me altijd vrolijk met de karweitjes in huis, en is erg aardig voor haar

Rebecca brengt veel tijd door met haar zusje, Sara, die zij leert lezen.

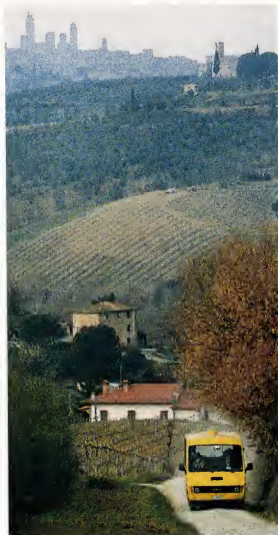
FOTOGRAAF: ALFRED W. WALKER

jongere broer en zusje. Vooral haar kleine zusje Sara helpt ze erg veel. Sara heeft moeite met praten, en Rebecca besteedt veel tijd om haar te helpen met leren lezen.'

Rebecca gaat graag naar school. Ze gaat met een bus naar school, maar omdat het huis van de familie Favaretto vlakbij de laatste halte is, duurt het niet lang om er te komen. 'Mijn lievelingsvakken op school zijn de talen', vertelt ze. 'Ik krijg Frans en Engels!' Aangezien men in Italië maar tot veertienjarige leeftijd leerplichtig is, heeft Rebecca daarna de keuze om te gaan werken of nog eens vijf jaar naar school te gaan om zich in het beroep van haar keuze te bekwamen.

Natuurlijk zijn er bezigheden die Rebecca, net als alle andere kinderen, verkiest boven andere. 'Ik vind het fijn als we sport hebben op school – vooral wanneer we volley-

MET DANK AAN DE FAMILIE FAVARETTO

Op de omslag:

Rebecca Favaretto, die in Midden-Italië woont, gaat met de bus naar school. Zie 'Vriendschap sluiten', blz. 14. Omslagfoto: met dank aan de familie Favaretto

bal spelen. Ik houd van zingen, en ik speel graag met mijn kat, Leo', zegt ze met een twinkeling in haar ogen.

In Italië wordt ook op de openbare scholen godsdienst onderwezen, en Rebecca doet mee aan die lessen. Haar moeder legt uit: 'We hadden haar aan die lessen kunnen onttrekken, maar we vonden dat dit haar een mooie kans bood om te vertellen wat wij geloven wanneer de leerlingen verschillende godsdiensten bespreken.' Rebecca en haar broer Matteo zijn de enige leden van de kerk bij hun op school.

Rebecca is bijzonder dankbaar voor het gezin waarin zij opgroeit en voor de kerk. Ze weet dat er veel kinderen in de wereld zijn die niets van het evangelie afweten en ze hoopt dat ook die kinderen op een dag zullen genieten van de zegeningen die het evangelie brengt. □

Rebecca en de rest van het gezin Favaretto: (staand, vlnr) Elizabeth, Gianni, Andrea. (Zittend, vlnr) Giorgio, Vittorio, Lynn, Sara en Rebecca. (Niet op de foto: Genevieve en Matteo.)

Eindhoven: eendracht en vriendschap

Guido Arts

'Niet het vele is goed, maar het goede is veel.'

Zo luidt 't spreekwoord, dat betekent: de kwaliteit is belangrijker dan de kwantiteit. Geldt dit voor de Wijk Eindhoven?

Als u verwacht een aantal voortreffelijkheden van de wijk te lezen, komt u bedrogen uit. Overal in de kerk worden fouten gemaakt, overal is wel eens wat tussen enkele leden, of tussen leden en leiders, maar de manier waarop we met zulke problemen omgaan is belangrijker. In Eindhoven is de laatste tien jaar niemand minder-actief geworden door een ander lid of door een leider: wij laten onze vooruitgang (of eventuele teruggang) niet door het gedrag van anderen bepalen, wij bewerken zelf onze zaligheid, wel in samenwerking met anderen, door allen mee te werken aan de doelen die jaarlijks gesteld worden, door elkaar in alles te

steunen op onze weg terug naar onze Hemelse Vader, elkaar te helpen Christus' voorbeeld te volgen.

De wijk is natuurlijk wel voortreffelijk; u kunt dan ook van mij aannemen dat de levenswijsheid die in het gastenverblijf van de abdij te Postel aan de muur hangt, op de wijk Eindhoven slaat: 'Samen praten, samen lachen, en elkaar met voorkomendheid behandelen; samen goede boeken lezen en bestuderen; samen gekheid maken en samen ernstig zijn; het soms met elkaar oneens zijn zonder verbittering, zoals men het oneens kan zijn met zichzelf, en dan, met die zeldzaam voorkomende onenigheid, de haast gestage eensgezindheid kruiden;

elkaar iets leren of van elkaar iets leren; afweziggen met tegenzin missen en de komenden met blijdschap ontvangen.

Deze en dergelijke dingen die uit het hart komen van mensen die beminnen en wederliefde schenken, en die weerspiegeld worden in gelaat en tong, ogen en duizend andere trekjes van hartelijkheid, zijn als brandstoffen die onze harten aaneensmeden, zodat vele harten tot één samensmelten.

Vriendschap is trouw in Christus, in wie alleen zij ook eeuwig en gelukkig kan zijn.

Deze broederlijke en zusterlijke vriendschap trachten

De bisschop van de Wijk Eindhoven (vlnr): Guido Arts, bisschop Ben Westerhoff, Carlo Panhuizen.

wij, biddend en werkend, dag in, dag uit in Postel [en ook Eindhoven] te beleven en door te geven.'

Ook wij kruiden de eensgezindheid met af en toe wat onenigheid, verschil van mening, zonder welke, bijvoorbeeld, een pittige discussie onmogelijk is. En met afwisseling van humor en ernst houden we de wijk en leden in evenwicht. Veel humor, maar ook veel ernst, de ernst die nodig is als het eeuwige zaken betreft, de 'plechtige ernst van de eeuwigheid' (LV 43:34).

In dit verband kan ik u met veel genoegen meedelen, dat de eerbied vóór en tussen de vergaderingen niet alleen aanvaardbaar is, maar de laatste tijd tot echte, innerlijke, stilte en rust geworden is, waarin ieder zich op een waardige en heiligende avondmaalsdienst kan voorbereiden.

Eerst eendracht (gekruid eendracht dus), dan groei: het gemiddeld aantal dopelingen per jaar is vijf, niet erg hoog, maar ook aan de kwantiteit wordt gewerkt, die is ook belangrijk, het evangelie is voor alle mensen bedoeld. Er gaan nu mensen 'op split' (een afgrijselijk anglicisme), er heeft met Kerstmis een heuse schaapestal op de Piazza (in het centrum van Eindhoven) gestaan, er worden gastendiensten georganiseerd, na 15 jaar hebben we weer een open dag gehouden enzovoort.

De onderzoekers en nieuwe leden worden prima opgevangen, bijna allen blijven komen.

Ons grootste probleem is ruimtegebrek. In augustus

1978 begonnen we de vergaderingen in het huidige onderkomen, na de gebruikelijke zwerftocht via schoolzolders, cafézaaltjes en villa Reigerlaan. Maar voor de basis cursus leerkrachtenopleiding hebben we geen plaats, evenmin voor de andere extra cursussen. Oplossing: elke maand leerkrachtenvergadering en applicatie. Wie twaalf maanden meedoet, heeft de basis cursus gevolgd. Er wordt les gegeven in de keuken, achter in de gang, zelfs in de doopvont is les gegeven. Bijna hadden we enkele lescontainers gekregen (dat was in '86), die worden nu, hopelijk met meer succes, opnieuw aangevraagd.

Naast het motto: 'Ieder lid een zending', hebben wij een tweede: 'Ieder lid een leerkracht.' In de zondagschool heeft elke klas elke zondag een andere leerkracht. Alleen wie les geeft, bereidt die goed genoeg voor, althans heel anders. Ieder krijgt de kans 'het vak' te leren, voor velen is het ook een taakverlichting. De voordelen van variabiliteit zullen groter zijn dan die van de continuïteit.

Kwalitatief hebben we zo steeds meer in huis.

Enkele andere zaken die er uitspringen in Eindhoven: we hebben heel wat Spaanstaligen, maar ook veel leden

Het jeugdwerk
van de Wijk
Eindhoven.

die Spaans spreken, zodat ze slagvaardig opgevangen kunnen worden. Dat we een 'bruisende' en enthousiaste wijk zijn, komt vooral door de invloed van de jeugd en jongeren, die altijd en overal voor de 'bruis' moeten zorgen, al doen de 'ouwetjes' het ook nog best. Neem bv. de jonge alleenstaanden; dat is een hechte en leuke groep, actief in de wijk, en altijd te vinden op ring- en regionale activiteiten, zoals dansavonden en kampen. Ze komen ook in hun vrije tijd bij elkaar, houden pittige gesprekken, bekijken videofilms, gaan schaatsen en ga zo maar door. Dat belooft wat voor de toekomst!

Wat tempelbezoek betreft is de wijk altijd goed vertegenwoordigd en de vaste kern van 'genealogen' breidt zich gestadig uit. Sommigen zijn in het bezit van de modernste hulpmiddelen en stimuleren de wijk.

Enkele jaren geleden begon het centrum voor familiegeschiedenis te draaien en dat bleek een prima gelegenheid voor zendingswerk: in korte tijd heeft het toenmalige hoofd van het centrum zeer veel mensen ontvangen en geholpen. Helaas heeft het werk in het centrum een tijdje stil gelegen. In september 1993 hadden we namelijk een brandje in het ZHV-lokaal, waarbij de leeskasten in vlammen opgingen. Maar in maart is dat werk weer gestart.

Er is ochtendseminarie (6.45-7.45 uur), dat enkele standvastige cursisten heeft. En dan het instituut. Dat wordt

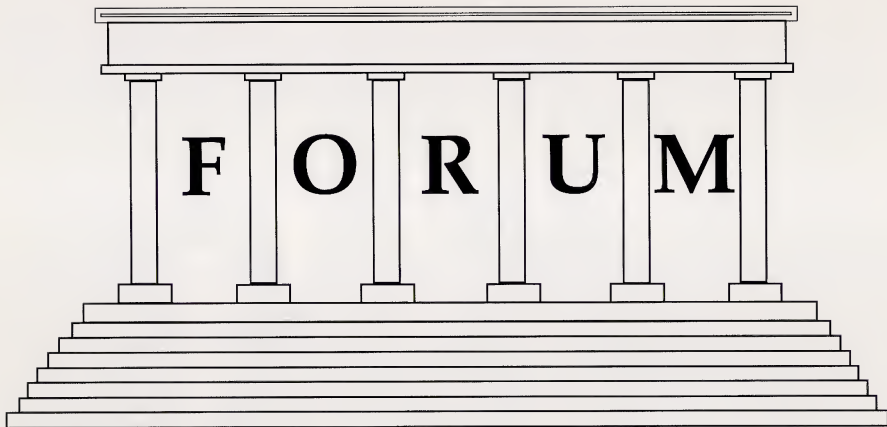
De jongevrouwen van de Wijk Eindhoven, die ook trouw meedoen aan het ochtendseminarie.

elke zaterdagavond door gemiddeld 15 volwassenen gevolgd.

De bisschop stelt met nadruk dat we het evangelie zelfstandig moeten beleven (ieder bewerkt tenslotte zijn of haar zaligheid zelf), dat we zelf een sterk en volwassen getuigenis moeten vormen. De bisschop is er om de richting te wijzen, hulpmiddelen te bieden, te motiveren, en aan te vuren.

Het werk van de hulporganisaties, die niet genoemd worden, is evenzeer noemens- en roemenswaardig, maar gaat het bestek van dit korte artikel te buiten.

Het adagium van de Republiek der Verenigde Nederlanden 'Concordia parvae res crescunt' (door eendracht groeien ook kleine zaken) geldt zeker voor de Wijk Eindhoven, eendracht in kleine, gewone zaken, zoals de vergaderingen op zondag, de activiteiten van de hulp- en priesterschapsorganisaties, het huisonderwijs en -bezoek. Door eendracht en vriendschap zal ook de Wijk Eindhoven groeien. <<

forum (Lat.), o., 1. (oorspr.) markt, plein te Rome, m.n. dat tussen Kapitoel en Palatijn waar het volk samenkwam om de publieke zaken te bespreken, recht te doen enz.; vand. oneig. voor openbare gerechtsplaats: *iets brengen voor het forum der publieke opinie*, het in openbaar bespreken; - (rechtst.) *het forum van de eiser*, het bevoegde gerecht, de bevoegde rechter; - 2. (-s), bijeenkomst waarop een of meer deskundigen c.q. kunstenaars een inleiding houden over een bep. onderwerp en daarna daarover in discussie treden met het publiek; - ook voor de groep deskundigen zelf: *de vraag wordt aan het forum voorgelegd*; - avond, m. (-en); -bijeenkomst, v. (-en); -discussie, v. (-s); -gesprek, o. (-ken); -lid, o. (...leden).

Hoe u jongemannen en -vrouwen respect voor elkaar kunt bijbrengen

Wij dienen ons te onthouden van negatieve opmerkingen over het andere geslacht, vooral als dat generalisaties zijn zoals 'Mannen zijn ongevoelig'. Ouders in het bijzonder behoren niet uit te weiden over de negatieve aspecten van hun partner, vooral niet wanneer hun kinderen in de buurt zijn. En vrijgezelle mensen moeten niet de fouten van hun vriend of vriendin rondbazunen. Anderen kunnen de indruk krijgen dat de partner, vriend of vriendin niet gerespecteerd wordt, en jonge mensen kunnen dat overnemen.

Het andere geslacht op de korrel nemen lijkt een populair tijdverdrif te zijn geworden, maar wij hoeven daar niet aan mee te doen.

— Tina Yeamans, St. George (Utah)

Wij jongeren doen het volgende om respect voor elkaar te tonen:

* We proberen in te zien dat man en vrouw elkaars gelijke zijn, maar ook dat ze verschillend zijn.

* We proberen goede contactuele eigenschappen te ontwikkelen. We luisteren naar elkaars ideeën, ook als die niet stroken met onze eigen ideeën. We proberen de mening van een ander te begrijpen, en geen onrechtvaardig oordeel te vellen. We luisteren naar de ander.

* We hebben oog voor de sterke punten van de ander. We zijn bereid de fouten of zwakheden van de ander te accepteren.

* We ontwikkelen een positief zelfbeeld. Als jongemensen dat hebben, zullen anderen hen bewonderen en overeenkomstig bejegenen.

* We hebben besloten dat ons gedrag in overeenstemming moet zijn met onze waarden.

— Rozenmeisjesklas, Wijk Holladay 8, Ring Salt Lake Holladay South

Toen ik in het opleidingsinstituut voor zendelingen in Provo (Utah) was, viel het mij op dat er eendracht was tussen de mannen en vrouwen. Als boodschappers van

God leren we andere mensen waardig en vriendelijk te bejegenen. Door onze daden kunnen we respect krijgen voor anderen. Als we elkaar in de christelijke waarden laten delen, sterken en bemoedigen we elkaar. Christus is een voorbeeld voor mij, maar ik leer ook veel van mijn medezendingelingen. Door een voorbeeld te zijn, kunnen mannen vrouwen leren respect voor elkaar te hebben. — Ouderling Aaron D. Long, Zendinggebied München

In de afgelopen jaren hebben we in onze wijk onder andere forumdiscussies gehouden. Drie of vier teruggekeerde zendingelingen bezoeken een lauwermeisjesklas. De jongevrouwen kunnen de jonge mannen dan vragen stellen over hun visie op verkering en uitgaan. De jongevrouwen waren verrast dat de visie van de jonge mannen anders was dan ze hadden verwacht. De jonge mannen gaven, bijvoorbeeld, minder om make-up en mode dan om karakter.

Toen de jongemannen vragen mochten stellen aan een forum jongevrouwen waren ze verrast dat vriendelijkheid belangrijker was dan uiterlijk.

Die forums zorgden ervoor dat de jongemannen en jongevrouwen elkaar meer gingen respecteren, omdat het duidelijk voor ze werd hoe het andere geslacht over bepaalde zaken denkt.

— Larry Webster, Williamsburg (Virginia)

De beste manier om jongemannen en jongevrouwen respect voor elkaar te leren is hun het goede voorbeeld te geven. Mijn dochter treedt spoedig in het huwelijk, en haar verloofde staat erop het portier van de auto voor haar te openen. Zij zijn van mening dat voorbeeld de beste manier is waarop zij hun toekomstige kinderen respect voor het andere geslacht kunnen bijbrengen.

Man en vrouw behoren over hun huwelijksrelatie te praten en te bespreken hoe zij meer respect voor elkaar kunnen tonen. Als kinderen vanaf het begin goed worden onderricht, zullen kinderen daar op zeker moment op terugvallen, ook al doet men het in de maatschappij anders. 'Oefen de knaap volgens de eis van zijn weg, ook wanneer hij oud geworden is, zal hij daarvan niet afwijken' (Spreuken 22:6).

— Ardith Duff, Paul (Idaho)

1 *Leer jongeren goed over zichzelf te denken; dan zullen ze ook goed over anderen denken.*

2 *Geef het goede voorbeeld; respect begint thuis.*

3 *Train ze in contactvaardigheid; zo kunnen zij de behoeften van anderen leren kennen en respecteren.*

4 *Breng ze goede manieren bij; dat zal hen helpen anderen te respecteren.*

Schrijf ons als u goede ervaringen met een van de onderstaande onderwerpen hebt.

Juni: Hoe u het Boek van Mormon kunt inpassen in uw dagelijkse schriftstudie.

Augustus: Hoe u gemoedsrust kunt voelen als iemand om wie u geeft is afgedwaald.

September: Hoe u een getuigenis kunt krijgen en houden.

Stuur uw bijdrage naar het Kerkelijk Vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE NIEUWEGEIN, telefax 03402-45883. De redactie behoudt zich het recht voor de bijdragen te redigeren en in te korten; ze worden niet teruggestuurd. De gebruikte bijdragen moeten niet gezien worden als officiële kerkleer. Ze moeten steeds zes weken voor de verschijningsdatum in ons bezit zijn.

Zendingenpagina's

De zendingenpagina's zijn deze maand gewijd aan broeder en zuster Van Dam uit de Wijk Apeldoorn, die een zending vervullen in de Frankfurt-tempel, alsmede aan David Broekman uit de Gemeente

Almere, die op zending is in de staat Colorado in de Verenigde Staten. Hij is de eerste zending uit de Gemeente Almere.

Anton en Annie van Dam

Wij maken het goed en zijn gelukkig met onze roeping in de Frankfurt-tempel, waar we de kans hebben om onze naasten te dienen en daarmee onze Heiland, om met Hem rechtschapen mensen in de geestenwereld vrij te maken.

Hoe meer wij nadenken over de strekking van het verlossingswerk, des te meer wij beginnen te begrijpen van wat het voor de gevangenen betekent om verlost te worden uit hun beklemmende situatie.

En wat is het ons een voorrecht om in deze tijd te mogen leven, een tijd

de begiftiging en de verzegelingen hebben gekregen. Stelt u zich eens voor dat zij daar lang, heel lang, soms wel honderden jaren op hebben gewacht. Stelt u zich eens voor dat man en vrouw elkaar ontmoeten, maar geen recht meer op elkaar hebben, omdat hun huwelijk slechts gold tot de dood hen scheidde. Dat hun hoop volledig op ons is gericht voor hun eeuwig heil.

Anderzijds is het niet denkbeeldig dat er verwijtende blikken zullen zijn als wij onze eeuwige zegeningen alleen voor onszelf houden en de kans om onze doden hierin te laten delen, veronachtzamen.

Daarom willen wij iedereen op het hart drukken toch vooral naar de Frankfurt-tempel te komen en dat verheffende werk te doen. U zult gelukkiger huiswaarts gaan.

Wij getuigen plechtig dat dit Gods werk is. Onze Heiland is voor ons gestorven en weer opgestaan. Hij leeft!

waarin alles wat wij nodig hebben om bij God te kunnen terugkeren, is hersteld. De leden van de kerk hebben alle verordeningen ontvangen en hebben de kans om die ook voor anderen in orde te brengen.

Nu kunnen (en moeten) we ons afvragen: hoe gaan we met die kansen om?

Als wij straks zelf door de sluier gaan, zullen velen op ons wachten en ons in tranen bedanken voor het werk dat wij voor hen hebben gedaan. Dat zij door ons de doop hebben kunnen ondergaan, de gave van de Heilige Geest hebben ontvangen, en de kennis van

David Broekman

Hallo, ik ben op zending in het Zendingsgebied Denver-Zuid in Colorado. Na het opleidingsinstituut in Provoben ik een tijdje gestationeerd geweest in Salida, een plaatsje in het hart van Colorado. Nu bevind ik mij in Colorado Springs.

Wat kan het leven toch raar lopen. Ik ben geboren in Australië. Mijn moeder was twee toen ze met haar ouders emigreerde, en mijn vader zeventien. We zijn in 1980 in Brisbane lid van de kerk geworden, nadat de zendelingen bij ons hadden aangeklopt.

In juni 1992 zijn we terug naar Nederland gegaan. Lang ben ik echter niet in Nederland gebleven. Na vijftien maanden werd ik op zending geroepen en nu ben ik hier in Colorado. En het is hier prachtig, met die hoge bergen

Ouderling Broekman vindt sneeuw leuk, maar niet om in te fietsen. Geef hem eens ongelijk.

en al die sneeuw. Ik geniet er met volle teugen van. Mijn getuigenis is sinds ik op zending ben enorm gegroeid. Ik weet dat het Boek van Mormon het woord van God is. Ik ben heel dankbaar dat ik op zending ben en dat ik anderen over het evangelie van Jezus Christus mag vertellen. Ik ben ook heel dankbaar voor mijn familie, mijn vrienden en de leden van de Gemeente Almere, voor alle steun en liefde die ze mij tonen.

Ook wil ik mijn dank uitspreken jegens mijn ouders die altijd een goed voorbeeld voor mij zijn geweest. Door de jaren heen zijn er bij ons thuis heel wat haardvuuravonden gehouden. Daar hadden ze plezier in en ik heb er veel van opgestoken. Nu weet ik uit eigen ervaring hoe fijn het is om als zending geholpen te worden door de leden, vooral omdat onze boodschap zo gigantisch belangrijk is. Het volgende heb ik al aan mijn jongere broertjes en zusjes geschreven, maar het is eigenlijk ook goede raad voor alle kinderen in Nederland en Vlaanderen: 'Lees elke dag in het Boek van Mormon. Ik wou dat ik er vóór mijn zending veel meer in had gelezen. Luister naar je moeder en vader en wees lief voor ze, want als je later op zending bent, zul je hen ongeloflijk missen. Je ouders zijn je beste vrienden.' <<

■ Hoezo winter?

ZENDINGSGEBIED

Nederland

Geert De Vylder Zendingstgebied
Amsterdam, Noordse Bosje 16, NL-
1211 BG Hilversum

Griekenland

Annelies Uijterlinde Zendingstge-
bied Athene, Papadiamanti Straat 4,
Paleo Psychiko 15452, Athene, Grie-
kenland

Peter Degreyt Zendingstgebied
Athene, Papadiamanti Straat 4, Pa-
leo Psychiko 15452, Athene, Grie-
kenland

Duitsland

Koos Bogaerts Deutschland-Mis-
sion Hamburg, Rugenbarg 7A, 22549
Hamburg, Duitsland

Anton en Annie van Dam Talstrasse
64, 61381 Friedrichsdorf, Duitsland

Antje Pen-Kerkhoven Talstrasse 10,
61381 Friedrichsdorf, Duitsland

Cees en Sigrid van der Put Tal-
strasse 64, 61381 Friedrichsdorf,
Duitsland

Cathalina Teske Talstrasse 10,
61381 Friedrichsdorf, Duitsland

Canada

Dennis van der Put Canada Halifax
Mission, 202 Brownlow Ave., Unit
F, Dartmouth, Nova Scotia, B3B1T5,
Canada

Robin Muurling Mission
Canadienne de Montréal, 1320 Bou-
levard Graham, Suite 310, Ville
Mont-Royal, Québec, H3P3C8, Ca-
nada

Groot-Brittannië

Jos den Brouwer England Leeds
Mission, Technocentre, Station
Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire,
LS18 5BJ, Engeland

Peter Degryt England London South
Mission, 484 London Road,
Mitcham, Surrey, CR4 4ED, Engeland

Patrick Flanegin England Birming-
ham Mission, 185 Penslane, Walm-
ley, Sutton Coldfield, D76 8JU, Engeland

Sylvain Gfeller England Manches-
ter Mission, Paul House, Stockport
Road, Timperley, Altrincham, Ches-
hire, WA15 7UP, Engeland

Richard Heil England Manchester
Mission, Paul House, Stockport
Road, Timperley, Altrincham, Ches-
hire, WA15 7UP, Engeland

Steven Hermans England London
South Mission, 484 London Road,
Mitcham, Surrey, CR4 4ED, Engeland

Nicole Kuurstra England Leeds
Mission, Technocentre, Station
Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire,
LS18 5BJ, Engeland

Sven Liegeois England London Mis-
sion, 64-68 Exhibition Road, Lon-
den, SW7 2PA, Engeland

Peter Mesotten England Manches-
ter Mission, Paul House, Stockport
Road, Timperley, Altrincham, Ches-
hire, WA15 7UP, Engeland

Emilio Nicoli England Manchester
Mission, Paul House, Stockport
Road, Timperley, Altrincham, Ches-
hire, WA15 7UP, Engeland

Pepijn Piller England Bristol Mis-
sion, Southfield House, 2 Southfield
Road, Westbury-on-Trym, Bristol,
BS9 3BH, Engeland

Jürgen Reimer England London
South Mission, 484 London Road,
Mitcham, Surrey, CR4 4ED, Engeland

België

Henry Eersteling Zendingstgebied
Antwerpen, Appelmansstraat 24,
B-2018 Antwerpen

Leo Fuenzalida Zendingstgebied
Brussel, Blvd Brand Whitlock 87,
B-1200 Brussel

Christiaan Plug Zendingstgebied
Antwerpen, Appelmansstraat 24,
B-2018 Antwerpen

Verenigde Staten

David Broekman Colorado Denver
South Mission, P.O. Box 2674,
Littleton, Colorado 81201, USA

Ramon van Damme Utah Provo
Mission, 2500 North University Ave-
nue, Suite 100, Provo, Utah 84604,
USA

Bert Keuter Indiana Indianapolis
Mission, P.O. Box 495, Carmel,
Indiana 46032, USA

Eelco Scheltinga Carlsbad Cali-
fornia Mission, 785 Grand Ave.
204, Carlsbad, California 92679,
USA

Daniël de Kock Connecticut
Hartford Mission, P.O. Box 378,
Bloomfield, Connecticut 06002, USA

Arjen Koens Arizona Tempe
Mission, P.O. Box 27056, Tempe,
Arizona 85282, USA

Judith van Vliet Temple Square, 50
West North Temple Street, Salt Lake
City, Utah 84150, USA

Rusland

Bubi en Ans Oppermann Russia
Moscow Mission, Chistoprudnyj
bulvar d.2, kv.19, 10100 Moskou,
Rusland.

Indonesië

Cornelis en Suze van Geenen Singa-
pore Mission, 253 Bukit Timah
Road, Singapore 1025

Albanië

Annick Debaene Zendingstgebied
Zürich, Postadres: Rruga Thanas
Ziko 68, Tirana, Albanië.

DE ZEGENINGEN VAN DE DOOP MEER WAARDEREN

In 1854 is de achtjarige Margaret McNeil Ballard op een mooie lentemorgen de koele zee in gewaad om zich te laten dopen. Vele jaren later schreef ze over haar doop: 'Toen ik uit het water omhoogkwam, begon de zon net boven de heuvels in het oosten op te komen. Het was een prachtig gezicht dat ik nooit zal vergeten. Op dat moment werd ik vervuld van een lieflijke, hemelse geest die tot op de dag van vandaag bij mij is gebleven' (*Ensign*, juli 1989, blz. 16).

Wat is er in de doop dat uw hele leven kan verlichten, verzachten en versterken? Het antwoord wordt gegeven in de Schriften, waarin naar de doop wordt verwezen als een symbolische geboorte (zie Johannes 3:5). Door de geboorte die we als doop kennen, worden wij gereinigd van zonde en worden wij lid van een nieuw gezin – De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

DE DOOP REINIGT ONS VAN ZONDE

'Sta op, en laat u dopen, en uw zonden afwassen, terwijl gij de Naam des Heren aanroept' spoorde Ananias Saulus van Tarsus aan, die spoedig de apostel Paulus zou worden (zie Handelingen 22:16).

Voordat we worden gedoopt, bekeeren we ons van onze zonden en wijden we ons toe aan Jezus Christus (zie Leer en Verbonden 20:37). Vervolgens worden we, bij de doop, symbolisch gerei-

ILLUSTRATIE: KRISTY MORRIS

nigd met water. Wanneer we uit het water komen, zijn we zo rein en vrij van de schuld van zonde als een pasgeboren kind. Zuster Bok Ja Moon Kim uit Korea, die zich als volwassene heeft laten dopen, beschrijft die reiniging: 'Ik voelde dat mijn zonden weggenomen werden en mijn ziel verlicht. Elke dag bid ik erom de verleidingen van de wereld en mijn gevoelens van onzekerheid te overwinnen.'

Toen zuster Irene Ericksen uit Salt Lake City zich als jonge vrouw van in de twintig liet dopen, hield de reiniging van zonde ook een gevoel van genezing in. 'Voordat ik bij de kerk kwam, was ik me maar weinig bewust van de zonden die ik had begaan. Maar ik ervoer wel het gevolg van die zonden, en dat was pijn. Toen ik gedoopt werd, voelde ik dat die pijn werd gewassen.'

Als we ons werkelijk bekeerd hebben en ons verbonden hebben om Jezus Christus te volgen, kan ieder van ons de zegening ontvangen van zonde te

worden gereinigd, of we bij onze doop nu acht of tachtig zijn. En we kunnen de genezende uitwerking van die reiniging behouden door onze doopverbonden in gedachte te houden en ons er opnieuw aan toe te wijden.

- *Welke gevolgen van zonde kunnen we ervaren in ons dagelijks leven?*
- *Hoe kunt u zich opnieuw toewijden aan de verbonden van uw doop en de levensvernieuwing ervaren die de doop bedekt?*

DE DOOP GEEFT ONS EEN NIEUW GEZIN

Elke baby heeft een moeder en een vader, en velen hebben broers en zusters. Zo krijgen we ook, wanneer we door de doop opnieuw worden geboren uit water, een nieuw gezin van broeders en zusters in het evangelie. We worden lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. 'Toen ik me liet dopen, woonde ik ver van mijn familie', herinnert zuster Ericksen zich. 'Ik had het gevoel dat ik een nieuwe familie had met broers en zusters. Ik had het gevoel dat ik bij een liefdevol gezin was gekomen.'

Voor zuster Ericksen had de wijk, waarvan zij bij haar doop deel ging uitmaken, de noodzakelijke eigenschappen van een goed gezin: liefde voor elkaar, een goed voorbeeld, en toewijding aan het volgen van Jezus Christus.

- *Hoe kunt u een verantwoordelijk en liefhebbender lid zijn van uw wijkgezin?* □

G E M O E D S R U S T

Ana Mora Monterey

Ana, Ana, word wakker!' Ik ontwaakte uiteindelijk uit mijn slaap, doordat het indringende geroep aanhield. Ik sprong instinctief uit bed. Buiten riep mijn zwager nog meer beangstigends: 'Haast je! We hebben een ongeluk gehad. Je zus ligt in het ziekenhuis!'

Het was 1977. Slechts vier jaar daarvoor had ik Costa Rica verlaten en was in Los Angeles (Californië) gaan wonen. En nu stond mijn zuster op het punt hier haar leven te verliezen - duizenden kilometers van de rest van de familie.

Eenmaal bij het ziekenhuis aangekomen, liepen we de trappen op, namen de lift, en vonden de afdeling intensive care. We deden de

deuren open, en daar lag het onbeweeglijke lichaam van mijn zuster - omringd door artsen en medische apparatuur.

Een verpleegster zag ons en nam ons mee. De hele nacht wachtten we in de koude gang. Terwijl de uren verstreken, boden de kale muren geen troost. Toen de dokter eindelijk met ons kwam praten, was zijn prognose niet erg bemoedigend.

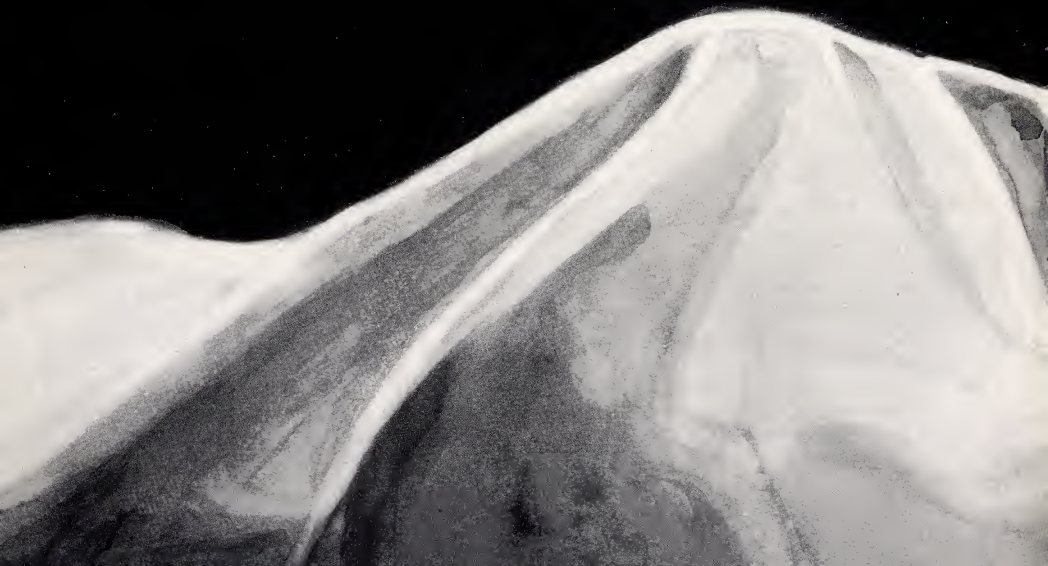
Ik zat daar op de koude bank en dacht aan de macht van het priesterschap. Mijn zuster was weliswaar geen lid van de kerk, maar ik wilde zo graag dat ze gezalfd werd! Ik belde mijn bisschop en vroeg of hij haar wilde zalven. Toen hij daarin toestemde, stroomde mijn hart

over van dankbaarheid. Ik wist dat alles in orde zou komen.

Korte tijd later arriveerde hij en zalfde mijn zuster. Vervolgens gaf hij mij een zegen. Mij werd gezegd dat 'de Heer weet waar uw zuster het hardste nodig is'. Natuurlijk meende ik dat zij hier het hardste nodig was. Ze had drie kinderen.

Twee dagen na het ongeluk overleed mijn zuster. De Heer had haar naar huis geroepen.

Ik kan me nog herinneren dat er in die moeilijke uren een zekere gemoedsrust over mij kwam. Precies een jaar na haar dood heb ik in de tempel plaatsvervangend werk voor haar gedaan. Ik twijfel niet aan de macht van het priesterschap. □

I N D E N A C H T

RODDEL

HOE MAKEN WE ER EEN EINDE AAN?

Casey Null

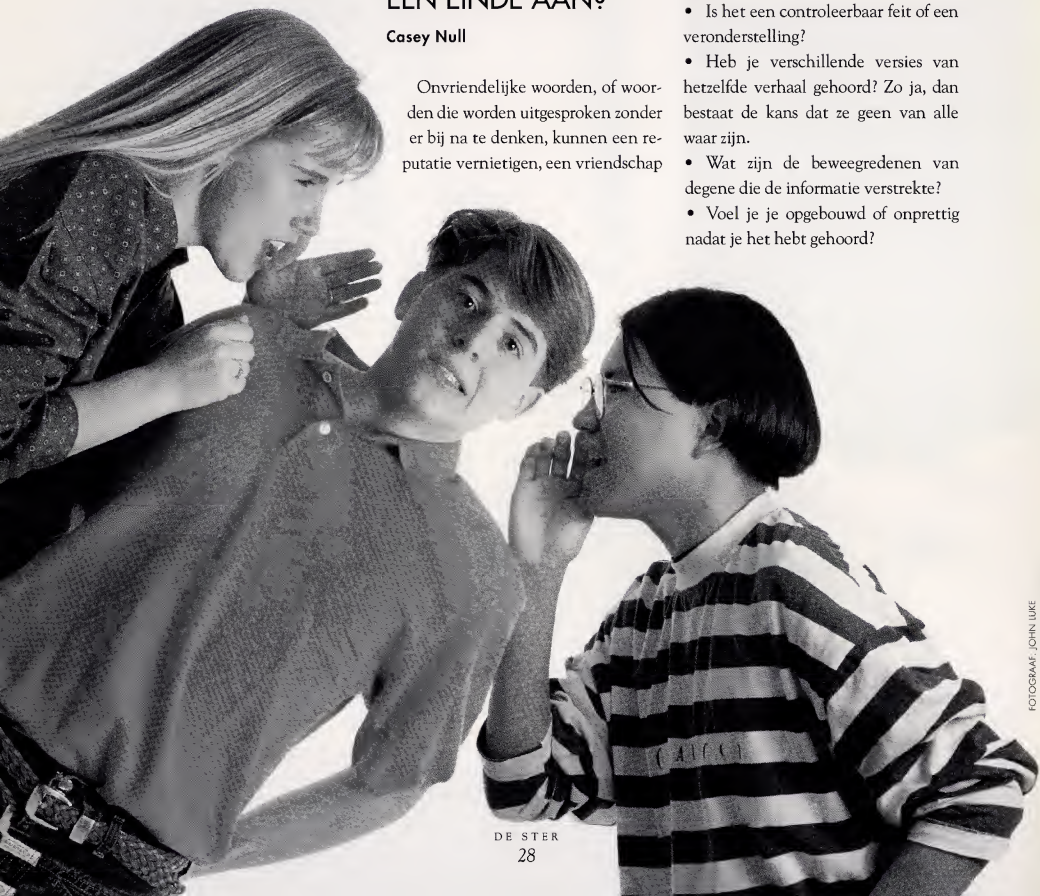
Onvriendelijke woorden, of woorden die worden uitgesproken zonder er bij na te denken, kunnen een reputatie vernietigen, een vriendschap

veranderen, of de loop van een leven wijzigen. De volgende regels geven aan hoe je geroddel kunt vermijden.

IETS OM OVER TE PRATEN

Wanneer is het roddel, en wanneer is het een gewoon gesprek? Stel jezelf de volgende vragen:

- Zou je het graag herhalen tegenover de persoon waar je over praat?
- Is het op de een of andere manier sensationeel, onwaarschijnlijk, of te erg om waar te zijn?
- Laat het iemand goed of slecht lijken?
- Is het een controleerbaar feit of een veronderstelling?
- Heb je verschillende versies van hetzelfde verhaal gehoord? Zo ja, dan bestaat de kans dat ze geen van alle waar zijn.
- Wat zijn de beweegredenen van degene die de informatie verstrekte?
- Voel je je opgebouwd of onprettig nadat je het hebt gehoord?

WANNEER HET ZIJN LEIJKE KOP OPSTEEKT

Je vrienden zullen je meer vertrouwen als je niet roddelt. Ze zullen dan het gevoel hebben dat ze er op kunnen vertrouwen dat je niets slechts over ze zult zeggen. Maar voor het geval iemand begint te roddelen en je er niets mee te maken wilt hebben, zijn hier een paar ideeën die je dan kunt proberen:

- Verander van onderwerp.
- Blijf bij het onderwerp, maar wijs op iets positiefs. Bijvoorbeeld: 'Die kant van haar karakter heb ik nooit gezien, wat ik wel weet, is dat ze altijd aardig voor mij is.'
- Richt de schijnwerper eens op degene die roddelt. Bijvoorbeeld: 'Het klinkt of je Simon niet erg mag. Waarom denk je dat je niet met hem op kunt schieten?'

• Zeg niets. Soms zegt stilte meer dan woorden – en het is moeilijker om in je eentje te roddelen.

• Zeg precies wat je ervan vindt. Bijvoorbeeld: 'Ik mag je graag en we hebben samen veel plezier, maar ik voel me altijd verschrikkelijk als er wordt geroddeld. Laten we dat niet meer doen.'

JE EIGEN MEDICIJN

Roddelen kan verslavend zijn. Op de volgende manieren kun je die gewoonte doorbreken:

- DENK NA over hoe je je voelt nadat je een gerucht hebt doorgegeven. Vind je jezelf geweldig? Hoe voel je je wanneer je iets aardigs over iemand zegt?
- LEES het dertiende geloofsartikel, 2 Tessalonicenzen 3:11 en 1 Petrus 4:15.

• BID EN BESTUDEER DE SCHRIFTEN om de liefde van je Hemelse Vader te voelen. Vaak gaan we roddelen omdat we vinden dat er aan ons zelf iets mankeert.

• KIES een vervangende activiteit. Wanneer je in de verleiding komt om te roddelen, doe of zeg in plaats daarvan dan iets opbouwends.

• ZOEK NAAR je beweegredenen. Praat je over anderen omdat je om ze geeft, of haal je ze omlaag om zelf beter te lijken?

• ZIE een ander als een kind van God, van wie Hij houdt. Zou je Hem willen kwetsen door iets afbrekends te zeggen over een van zijn kinderen?

• BEDENK dat je zelf ook niet volmaakt bent. Denk aan het negatieve dat anderen over jou kunnen zeggen als ze dat zouden willen. Zou je niet liever hebben dat dat niet werd gezegd?

Boven: Ouderling Merrill J. Bateman en zijn vrouw, Marilyn, in gesprek met conferentiebezoekers.

JONGE ALLEENSTAANDEN ONTMOETEN ELKAAR IN YOUNG DONG

Jonge alleenstaanden uit heel Korea kwamen onlangs in Young Dong bij elkaar om vriendschap te kweken, hun geloof op te bouwen en te leren hoe ze de Heer getrouwer kunnen dienen.

Young Dong ligt op het platteland, ongeveer 250 kilometer ten zuiden van Seoul. Door de daar gegeven workshops, lessen en andere activiteiten zagen de leden in dat ze zoons en dochters van God zijn en dat ze deel uitmaken van een kerk waarvan de ware beginse-

len niet veranderen. Ze leerden ook hoe ze het evangelie kunnen gebruiken

om anderen op een positieve manier te beïnvloeden.

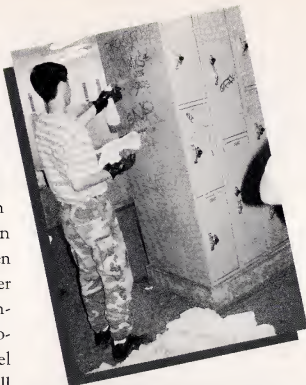
Een dergelijke conferentie werd in 1976 voor het eerst gehouden. Toen deden er ongeveer tweehonderd leden uit het ene district dat Korea toen telde, aan mee. Dit keer waren er meer dan duizend aanwezig, uit zestien ringen en drie districten. Alle drie regionale vertegenwoordigers namen deel aan de conferentie. Ouderling Merrill J. Bateman, kort daarvoor geroepen als president van het gebied Azië-Noord, presideerde en opende de conferentie met een toespraak.

Hierin sprak ouderling Bateman over de visioenen van Jesaja en Nephi, die de groei van Gods koninkrijk met een tent vergeleken. Eerst wordt één stok neergezet, daarna nog een, totdat uiteindelijk de tent met voldoende stokken is gestut om hem op te zetten, en de hele wereld erdoor bedekt wordt.

'Ik hoop dat jullie, jonge alleenstaanden, begrijpen welke belangrijke rol je in deze zending hebt', zei ouderling Bateman. 'Heel Israël zal letterlijk bijeen worden vergaderd. (...) Jullie, als Koreaanse heiligen, spelen een belangrijke rol in die vergadering.'

De conferentie versterkte de standvastigheid van velen die aanwezig waren. Zo zei een broeder van dertig: 'Ik heb besloten op zending te gaan. Ik was geen actief lid, maar nu zal ik de bisschop vragen mij een taak in de kerk te geven die me zal helpen een actieve rol te spelen.'

Een ander lid, een zuster, zei: 'Ik beseftte niet dat we zo'n grote groep vormen en dat we dankzij het evangelie een goede invloed kunnen hebben op onze wijk, onze burens, onze gemeenschap en ons land, als we maar samenwerken.'

BEWEZEN WEDERDIENST

De jeugd van de wijk Harbor in de Ring Palos Verdes (Californië) stak tien jaar lang regelmatig de grens over om leden van de Ring Tijuana (Mexico) te helpen. Ze hebben huizen gebouwd en gerepareerd, kerkgebouwen gerenoveerd, daken gemaakt en tuinen aangelegd. Dit jaar bewees de jeugd uit Tijuana een wederdienst.

In het kader van een campagne tegen graffiti werd een school voor voortgezet onderwijs in de ring Palos

Verdes geschilderd en schoongemaakt. De heiligen uit Tijuana kwamen om daarmee te helpen.

De jongeren uit Mexico kregen allemaal een weekendpas. Ze zijn uren bezig geweest met het opruimen van rommel op het schoolplein en het overschilderen van met graffiti vervuilde muren. Toen het werk gedaan was, kwam de jeugd bij elkaar voor een avond met voedsel en vermaak uit verschillende culturen. De heiligen uit Tijuana voerden verscheidene volksdansen en muzieknummers uit. Ze overnachten bij leden thuis, en hadden op zondagmorgen een gezamenlijke avondmaalsdienst.

'Ze vormen werkelijk een voorbeeldige groep heiligen der laatste dagen', zei bisschop David Bond van de wijk Harbor. 'Ze hebben veel goeds gedaan voor onze wijk.'

KAMPEREN OP Z'N BRAZILIAANS

In veel gebieden waar de kerk georganiseerd is, wordt een meisjeskamp als iets vanzelfsprekends beschouwd. Tenslotte zijn van sommige meisjes de oma's al naar zulke kampen geweest toen ze nog jong waren. Maar niet in Brazilië. Ze zijn daar nog maar pas met het houden van kampen begonnen, en degenen die er aan meedoen zijn zo enthousiast als je je maar kunt voorstellen.

Het was bijzonder moeilijk om dit programma in Brazilië te organiseren. In

dit land liggen So Paulo en Rio de Janeiro, twee van de grootste steden ter wereld, en er zijn 87 ringen met bijna 500.000 leden. Sommige meisjes legden de uren durende reis uit de stad naar de kampeerplaats af met het openbaar vervoer. Dat viel niet mee, want ze moesten ook nog eens een keer de bijengescharrelde kampeerspullen meesjouwven. De frisse lucht, de bloemen en de sterren op het land betekenden een nieuwe ervaring voor dege-

nen die nooit verder waren gekomen dan de stadswijk waarin zij wonen.

De resultaten zijn al te zien. 'Er zijn vriendschappen opgebloeid, het vertrouwen is toegenomen, minderactieve leden zijn teruggekomen en vele getuigenissen zijn sterk gegroeid', zei een van de leidsters. Dat is nu precies waar het in een meisjeskamp allemaal om draait.

SCHERMKAMPIOENE VAN SPANJE

Op vijftienjarige leeftijd is Susana Fernandez-Rebollos Herrero uit Madrid al kampioene. Ze moest het opnemen tegen 62 vrouwelijke deelnemers tijdens de nationale schermkampioenschappen en behaalde de titel van beste schermster van Spanje in haar leeftijdsgroep.

Haar overwinning was het resultaat van vele uren van training en opoffering. Nadat ze de sport op elfjarige leeftijd had ontdekt, las ze in de *Liahona*

een verhaal over HLD-atleten. Geïnspireerd door dat artikel stelde ze zich als doel schermkampioene te worden. Met de aanmoediging van haar familieleden en vrienden deed ze dat. Intussen heeft ze al veel medailles en bekertjes gewonnen.

Susana was nog te jong om in 1992 deel te nemen aan de Olympische Spelen in Barcelona, maar ze bereidt zich nu voor op de volgende Olympische Spelen. □

EEN VOORBEREID VOLK

KUNST EN MEMORABILIA VAN AFRIKAANSE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

Marjorie Draper Coonder

Jaren voordat de kerk zijn intrede in Afrika deed, was de Heer reeds bezig een weg te bereiden, vooral in West-Afrika. Sommige Westafrikanen hebben in het buitenland gewoond, daar het evangelie leren kennen en die informatie mee naar hun geboorteland genomen. Anderen hebben het van andere Westafrikanen die reeds in het evangelie geloofden. Op die manier vormde zich zowel in Nigeria als in Ghana geloofsgemeenschappen op basis van een getuigenis van het Boek van Mormon. Die personen waren niet door voltijdzendingen onderwezen en verschillende geloofsgemeenschappen vinden niets van het bestaan van de andere.

In diezelfde periode, van 1959 tot 1978, hebben heiligen der laatste dagen in West-Afrika gewoond, handel gedreven of gewerkt in onderwijsprojecten. Virginia Cutler, bijvoorbeeld, die lid is van de wetenschappelijke staf van de Brigham Young University en mede een studieprogramma huishoudkunde aan de universiteit van Ghana heeft opgezet, of Barnard Silver, die met zijn vrouw Cherrie een landbouw-industriële suikerrietplantage in het binnenland van Ivoorkust heeft geleid. Of Merrill J. Bateman uit Provo (Utah), nu een van de Zeventig, die gedoopt heeft aan de universiteit van Ghana en daar later gewerkt heeft. De vriendschapsbanden die zij en andere leden in West-Afrika gesmeed hebben, hebben de kerk op termijn geholpen om officieel erkend te worden in die landen.

Eind 1978 kreeg de kerk officieel toegang tot West-Afrika. De openbaring van juni 1978, waarin werd bekendgemaakt dat alle mannen die dat waardig zijn het priesterschap kunnen ontvangen, maakte

het mogelijk dat de Afrikaanse leden zelf leiding geven aan hun gemeenten en alle zegeningen van het evangelie kunnen ontvangen. In één jaar tijd en met slechts drie zendingelichtparen werden er in West-Afrika meer dan 1700 mensen lid van de kerk.

Het evangelie 'valt er op een voorbereid volk – een volk voorbereid door de Geest Gods', aldus ouderling Alexander B. Morrison van de Zeventig. 'Zij zijn leergierig en vlug van begrip, alert en ontvangelijk, geestelijk afgestemd, dorstend naar het levenswater en hongerend naar het brood des levens, en sinds lang voorbereid op deze tijd' ('Een nieuwe dageraad in Afrika', *De Ster*, januari 1988, blz. 22).

Na die eerste zendingen in 1978 zijn honderden anderen, meestal echtparen uit de Verenigde Staten en Canada, gevolgd. Vele jonge mannen en vrouwen uit West-Afrika hebben een zending vervuld in hun eigen land en in het buitenland. Heden ten dage is West-Afrika één van de nieuwe voorposten van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Hierna staan kunstwerken en memorabilia van Westafrikaanse kerkleden afgebeeld. De voorwerpen zijn te zien op de tentoonstelling 'A People Prepared: Latter-day Saints in West-Africa' in het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst in Salt Lake City. Zij behoren tot de vroegste visuele voorstellingen van evangeliegetuigenissen in Afrika.

Marjorie Draper Coonder is als conservator verbonden aan het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst.

Links: Deze Nigeriaanse staf is als symbool van leiderschap geschenken aan president Spencer W. Kimball.

Boven: Deze kapel in Cape Coast (Ghana) werd gebruikt voordat de kerk officieel in die streek werkzaam was en bevat symbolen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen zoals een cement standbeeld van de engel Moroni (*onder*).

Onder: Kerkleden van de deelstaat Cross River (Nigeria) hebben deze banier gemaakt. De kaart van Nigeria met de verschillende staatkundige deelstaten staat erop afgebeeld.

Opperhoofd Nana Yadae Kojo staat tevens bekend als president Joseph Kwomena Otto van de Gemeente Mjtsintsen (Ghana). Sinds 1988 is hij het op een na belangrijkste Ashanti-opperhoofd in Ghana.

In 1982 werd hij lid van de kerk en al vlug werd hij geroepen als gemeentepresident. Zijn liefde voor het evangelie leidde ertoe dat hij meer dan honderd mensen onderricht en gedoopt heeft.

Maar zijn leven is meermaals bedreigd en men heeft getracht om zowel hem als de kerk uit te bannen.

In 1988 werd hij wegens zijn grote integriteit door de raad van Ashanti-opperhoofden gevraagd zijn plaats als opperhoofd in de raad in te nemen. President Otto vastte drie dagen en zocht daarna de districts-president op. Samen spraken zij de raad van Ashanti-opperhoofden. Joseph Otto aanvaardde de functie van opperhoofd als van hem geen gangbare gebruiken gevraagd werden zoals rituelen, alcoholgebruik en polygamie. De opperhoofden stemden met die voorwaarden in.

De Kenti-kleding die opperhoofd Kojo draagt is een symbool van zijn koninklijke waardigheid.

In 1992 batikte Emil Wilson, een heilige der laatste dagen uit Sierra Leone, deze voorstellingen van de vertrouwde HLD-verordeningen: links, de doopverordening, rechts, een priesterschapsordening.

Deze historische foto stelt het jeugdwerk voor uit Enugu (Nigeria) tijdens een les over de mormoonse pioniers van eertijds. Zelf zijn zij ook pioniers in het evangelie.

EVANGELIE- PIONIERS IN AFRIKA

E. Dale LeBaron

FOTO'S VAN AUTEUR, TENZIJ ANDERS VERMELD

Moses Mahlangu uit Soweto (Zuid-Afrika) heeft zestien jaar geduldig maar trouw gewacht op de doop. Broeder Mahlangu vergelijkt zich in dat opzicht met Cornelius, die volgens hem 'geduldig heeft gewacht om het woord van God te ontvangen en lid te worden van de kerk totdat engelen hem kwamen vertellen wat hij moest doen.' (Zie Handelingen 10:1-7.) Mozes is nu 67 jaar. Hij werkt als tuinman van de Johannesburg-tempel waar hij regelmatig diensten bijwoont.

Broeder Mahlangu is een van de vele Afrikanen die gezegend zijn door de openbaring die president Spencer W. Kimball in juni 1978 bekendmaakte, waardoor alle goede mannelijke leden van de kerk de zegeningen van het priesterschap en de tempel konden ontvangen. Toen in de daarop-

volgende jaren het evangelie en de zegeningen van het priesterschap steeds meer mensen in Afrika begonnen te bereiken, werd het duidelijk dat de Heer door zijn Geest de mensen in Afrika had voorbereid en gezegend zoals Hij mensen in de begindagen van de herstelling had voorbereid.

Hoewel de kerk reeds in 1853 in Zuid-Afrika gevestigd was, duurde het meer dan een eeuw voordat het werk officieel een aanvang nam onder de zwarte Afrikanen. Toen Glen G. Fisher in 1960 ontheven werd als zendingspresident in Zuid-Afrika, vroeg het Eerste Presidium hem een onderzoek in te stellen naar een aantal godsdienstige groeperingen in Nigeria die de naam van de kerk hadden aangenomen. Broeder Fisher zag dat zij toegewijd waren aan het herstelde evangelie en adviseerde zendingen te sturen.

Na de openbaring van juni 1978 over het priesterschap is De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen haar werkzaamheden begonnen in West-Afrika. Op 4 maart 1979 lieten 76 mensen zich dopen in een kleine rivier vlakbij het dorpje Ikot Eyo in de Nigeriaanse deelstaat Cross River. Daags voordien hadden zich reeds 117 mensen laten dopen.

FOTOGRAFIE: JANATH R. CANNON

Moses Mahlangu

Joseph W. B. Johnson

Anthony en Fidelia Obinna

Gedurende zes jaar probeerden de leiders van de kerk tevergeefs toestemming te krijgen voor het zendingswerk in Nigeria. In 1966 werden die pogingen gestaakt omdat er geen visa verkregen konden worden.

Ondanks de tegenslagen in het formele zendingswerk bleven ongedoopte bekeerlingen in Afrika lectrur van de kerk en geïnspireerde leiding ontvangen. Vaak getroosten die toegewijde mensen zich veel moeite om contact met de kerk te houden en met hun burens te spreken over de kennis en de overtuiging die ze pas ontvangen hadden.

JOSEPH W. B. JOHNSON UIT GHANA

Een dergelijke pionier in Ghana is Joseph W.B.Johnson. Nadat hij in 1964 onder gebed het Boek van Mormon had gelezen, werd hij bekeerd. Hij vertelt dat hij kort na zijn bekering 'op een vroege ochtend, toen ik mij aan het klaarmaken was voor mijn dagelijkse arbeid, de hemelen geopend zag en engelen met bazuinen die God lof toezongen. Ik hoorde mijn naam driemaal noemen: 'Johnson, Johnson, Johnson. Als u mijn werk wilt opnemen, zoals Ik u zal gebieden, zal Ik u en uw land zeg-

nen.' Bevend en in tranen antwoordde ik: "Here, met uw hulp zal ik alles doen wat U mij gebiedt." Na die dag werd ik door de Geest aangespoord om van straat tot straat te gaan, en de boodschap die ik in het Boek van Mormon gelezen had, bekend te maken.'

Toen de zendelingen veertien jaar later aankwamen, had broeder Johnson reeds vele gemeenten georganiseerd met mensen die zich met de kerk identificeerden. Sommige van die eerste bekeerlingen verwierpen later het officiële lidmaatschap van de kerk, maar velen aanvaardden het. Een fundament was gelegd waarop het latere zendingswerk met toenemend succes zou kunnen voortbouwen.

ANTHONY OBINNA UIT NIGERIA

Een andere Afrikaanse pionier van het eerste uur is Anthony Obinna uit Nigeria. Hij vertelt dat hij aan het einde van de jaren zestig op zekere nacht 'in een droom een grote man naar hem toe zag komen. Hij nam mij mee naar een van de prachtigste gebouwen en toonde me al de kamers in dat gebouw.' In 1970 las hij een artikel in een oud nummer van *Reader's Digest*

met de titel 'De mars van de mormonen'. Daarin stond een afbeelding van de Salt Lake-tempel. 'Het was precies hetzelfde gebouw dat ik in mijn droom gezien had', aldus broeder Obinna. Hij schreef naar de kerk om lectrur.

Toen broeder en zuster Obinna in 1978 vernamen dat de openbaring aangaande het priesterschap was gegeven, schreven zij naar het Eerste Presidium: 'Wij zijn erg blij dat u zoveel uren in de bovenkamer van de tempel in gebed heeft doorgebracht opdat de Heer ons in zijn kudde zou opnemen. Wij danken onze Hemelse Vader dat Hij uw en onze gebeden heeft verhoord.'

Toen de zendelingen in Nigeria aankwamen, vonden zij er veel mensen die door broeder Obinna's onderricht en leiding voorbereid waren om het evangelie te ontvangen. Het eerste HLD-kerkgebouw in Nigeria staat niet ver van het huis van de Obinna's in Aboh Mbaise.

ADJEI KWAME UIT ZIMBABWE

Adjei Kwame werd naar de kerk geleid door geestelijke ingevingen die hij ontving toen hij een baan als leraar kreeg in Zimbabwe. 'Ik was op zoek geweest naar de ware kerk', vertelde hij.

Adjei Kwame

Emmanuel Abu en Elizabeth Kissi

Dokter Kissi voor het Deseret Hospital dat hij en Elizabeth gesticht hebben.

'Ik bleef maar dromen over een kerkgebouw. Toen ik door Kwe Kwe (Zimbabwe) reed, zag ik dat gebouw. Ik wilde er binnengaan om kennis te maken met datgene wat ik al die tijd al in mijn dromen had gezien.' Toen hij het kerkgebouw op een zondag bezocht, 'voelde ik mij als het ware tussen mensen die ik al lang kende en die goede vrienden van mij waren.'

Een deel van de dienst bestond uit getuigenissen van de leden van de Gemeente Kwe Kwe. Broeder Kwame ging naar voren en zei dat hij in God geloofde en lid van de kerk wilde worden. Nadien sprak hij zuster Hamstead, de vrouw van de zendingspresident. 'Wat toen over ons kwam kan ik niet uitleggen. Plotseling besefte ik dat ik aan het huilen was. Ik kon het gevoel niet uitleggen; ik was van al mijn lasten verlost. Ik had het gevoel dat ik mij op een plaats bevond die ik al vaker had bezocht, maar dat ik nu was thuisgekomen.'

EMMANUEL ABU KISSI UIT GHANA

Een van de eerste Ghanese bekeerlingen was dokter Emmanuel Abu Kissi. Voor het grootste deel van zijn leven had hij zich veel moeite getroost

om geestelijke voldoening te vinden. 'Ik heb de Bijbel meermaals gelezen en verwachtte op grond daarvan iets meer dan wat de kerken boden. Ik stelde vast dat de kerken leeg waren, terwijl het christendom niet zonder inhoud was. Ik was tot het besluit gekomen dat er meer moest zijn dan het onderricht dat zij gaven, maar dat ik het nog niet had gevonden.' Na zijn medicijnenstudie bleef dokter Kissi de Bijbel bestuderen met het verlangen een kerk te vinden die zou overeenstemmen met zijn opvatting van een kerk.

Toen kreeg hij een studiebeurs om medicijnen te studeren in Engeland. In het tweede jaar van zijn verblijf daar moest zijn vrouw, Elizabeth, haar baan als verpleegster om gezondheidsredenen opzeggen en maandenlang thuisblijven. Hij was verrast toen Elizabeth hem op een dag op zijn kantoor opbelde met de mededeling dat zij weer ging werken. Ze legde hem uit dat zij twee jongemannen ontmoet had die haar het woord van God hadden uitgelegd. Tijdens het gesprek had zuster Kissi hun gevraagd haar een priester-schapszeggen te geven. 'Toen ze haar zalfden,' aldus dokter Kissi, 'voelde mijn vrouw naar eigen zeggen een soort elektrische impuls haar lichaam van

top tot teen doorstromen. Na de zegen was zij onmiddellijk genezen.'

Dokter Kissi las het Boek van Mormon, *Jezus de Christus en Een wonderbaar werk en een wonder*. Hij kon zich volledig identificeren met het getuigenis van de profeet Joseph Smith. 'Ik besefte dat Joseph Smith hetzelfde probleem heeft gehad dat ik had. Het verslag van het eerste visioen deed mij veel deugd. Ik verplaatste mij in zijn schoenen en genoot van ieder aspect van zijn ervaring. Het was voor mij helemaal niet moeilijk om hem te begrijpen.'

Na hun doop keerden de Kissis terug naar Ghana. Daar was broeder Kissi werkzaam in het zendingspresidium. De Kissis hebben ook het Deseret Hospital in Accra gesticht. Bij de organisatie in 1992 van de eerste twee ringen in Ghana, werd broeder Kissi geroepen als regionaal vertegenwoordiger.

PRISCILLA SAMPSON-DAVIS UIT GHANA

Priscilla Sampson-Davis ontmoette de zendelingen voor het eerst in 1964 toen ze in Nederland verbleef. Haar echtgenoot wilde niets weten van de zendelingen, maar zuster Sampson-Davis had belangstelling en las het

AFRIKA

Boven: Totaal onafhankelijk van enig formeel zendingswerk, en over het algemeen zonder enig onderling contact, ontstonden in Nigeria en Ghana gedurende de jaren vijftig, zestig, en zeventig hele geloofsgemeenschappen met een getuigenis van het Boek van Mormon. In 1978 ontvingen hele dorpen de officiële zendingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen met open armen en werden zij lid van de kerk.

Rechts: Priscilla Sampson-Davis uit Ghana heeft het Boek van Mormon, de Leer en Verbonden en de Parel van grote waarde vertaald in haar moedertaal.

Boek van Mormon. Toen het gezin naar Ghana terugkeerde, ontmoette zij de groep van broeder Johnson die de leerstellingen van de kerk bestudeerde en nam actief deel aan hun bijeenkomsten. Toen de zendelingen veertien jaar later in Ghana aankwamen, waren zij en haar kinderen bij de eersten die zich lieten dopen.

Zuster Sampson-Davis was al lid van de kerk toen zij op een zondag een visioen had. Het was alsof ze in een avondmaalsdienst zat. Een persoon in wit gewaad stond op het podium en wenkte haar. 'Ik ging naar hem toe. Hij vroeg me mij om te draaien en naar de aanwezigen te kijken om te zien of ze allemaal van de dienst genoten. Ik zag enkelen met gebogen hoofd zitten en hij vroeg mij waarom sommige aanwezigen niet meezongen. Ik antwoordde: "Omdat ze niet naar school gegaan zijn en geen Engels kunnen lezen. Zij kunnen niet meezingen; daarom zitten ze daar met gebogen hoofd."

'Waarop hij vroeg: "Zou jij je broeders en zusters die niet kunnen lezen en hun Hemelse Vader geen lof kunnen toezingen niet willen helpen?"

Hoewel ze zelf de taal niet zo goed schreef, antwoordde ze: 'Ik zal het proberen.'

Het visioen sloot zich en zij vertaalde onmiddellijk 'Verlosser van Israël' in haar moedertaal. Daarna vertaalde zuster Sampson-Davis het Boek van Mormon, de Leer en Verbonden, de Parel van grote waarde, *Evangelie-beginselen* en andere kerkelijke materialen. (Deze publikaties zijn nog in voorbereiding.) Priscilla herinnert zich over haar inspanningen om het Boek van Mormon te vertalen het volgende:

'Toen ik de vertaling besprak met de zendingspresident, vroeg hij me om ermee door te gaan. (...)

'Ik had een goed gevoel terwijl ik het Boek van Mormon vertaalde. Ik wist dat de Heer dat van mij verlangde omdat, wanneer ik soms een bepaald woord of uitdrukking wou gebruiken, ik plotseling – alsof er iemand achter mij stond – hoorde: "Neen, gebruik dat woord", of "Neen, dat woord niet". Ik had altijd een gometje bij me want de Geest was mij voortdurend aan het onderwijzen.'

CLEMENT NWAFOR UIT NIGERIA

De kerkleden in Afrika zijn zeer enthousiast over hun nieuwe geloof en willen er anderen graag over vertellen. Dokter Clement Nwafor bijvoorbeeld, kwam in contact met het evangelie via

Reuben Onuokoa, de vader van een van zijn patiënten. Dokter Nwafor is de belangrijkste medische functionaris in een gebied dat meer dan een miljoen Nigerianen telt, en is een vooraanstaande en geziene inwoner van de streek Aba in Nigeria. Toen broeder Onuokoa bij dokter Nwafor was voor een medisch onderzoek van zijn dochter vertelde hij de dokter dat die, ondanks zijn titels en functies, nog steeds iets miste: 'om de Heer te dienen die u op deze wereld geplaatst heeft'.

Niet zolang na die gedurfde uitspraak aanvaardde dokter Nwafor het evangelie. 'Ik voelde me een heel nieuw mens,' zei hij, 'als iemand die opnieuw geboren was'. Minder dan zes maanden na zijn doop werd broeder Nwafor aangesteld als hogeraadslid toen ouderling Neal A. Maxwell op 15 mei 1988 de eerste Westafrikaanse ring organiseerde in Aba (Nigeria).

EDWARD OJUKA UIT UGANDA

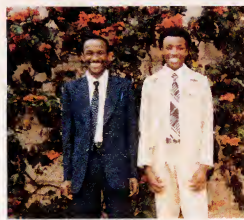
Zoals in de begindagen van de kerk in de Verenigde Staten hadden de meeste Afrikanen die lid werden toen de kerk in hun land nog in haar kinderschoenen stond, niet zulke spectaculaire geestelijke ervaringen als u net

Clement Nwafor

Robert Israel Muhile

Benson en Nickson Kasue

gelezen hebt. Maar de Geest werkte even krachtig op hen in en bereidde hen evengoed voor op dienstbetoon in het koninkrijk van de Heer.

Een van hen was Edward Ojuka uit Uganda. Hij ontmoette de zendingen in Perth (Australië) toen hij daar naar de universiteit ging. Hij bestudeerde het evangelie gedurende vier maanden en werd lid van de kerk. Zijn vrouw, Grace, was echter niet geïnteresseerd; ze voelde zich gelukkig met de kerk waar ze toen toe behoorde. 'Ik heb er toen niet op aangedrongen,' vertelde Edward, 'want ik wist zonder enige twijfel dat de dag zou komen waarop zij het wel zou begrijpen.'

In 1987 haalde Edward zijn doctoraal en keerde hij naar Uganda terug. Toen besloot hij om zijn doctorstitel aan de Brigham Young University te halen. Een 'aaneenschakeling van wonderen' zorgde ervoor dat hij de nodige studiebeurzen ontving en in 1988 verhuisde hij met zijn vrouw en drie kinderen naar Provo (Utah). Drie maanden later werd Grace gedoopt en een jaar later werd het gezin aan elkaar verzegeld in de tempel.

'De kracht van de kerk ligt in de waarheid die ze bezit', aldus Edward. 'Mijn grootste verlangen is in mijn

leven dienstbaar te zijn, en mijn kennis en opleiding zowel in de wereld als in de kerk ten dienste van anderen te stellen.'

ROBERT ISRAEL MUHILE UIT TANZANIA

Wie in een bepaald gebied als eerste lid wordt van de kerk, leeft vaak geïsoleerd van vrienden, familieleden, ja, zelfs van de georganiseerde kerk. Maar zijn leven niet geïsoleerd van de Geest.

Een van de eerste bekeerlingen in Tanzania was Robert Israel Muhile. Hij woonde zijn eerste HLD-dienst bij in Egypte, waar hij werkte en studeerde. In de kerk ontmoette hij een zendingsechtpaar dat hem de zendingenlessen gaf, waarna hij lid werd van de kerk. In mei 1991 werd hij tot ouderling geordend en besloot hij het evangelie aan zijn familie te gaan verkondigen in Tanzania. Hij keerde terug naar zijn dorp op ongeveer 1500 kilometer en drie dagen per bus van de toenmalige hoofdstad Dar es Salaam, maar zijn inspanningen hadden geen succes.

Zes maanden later reisde Robert naar Nairobi (Kenya) en kreeg hij toestemming van de zedingspresident om voor zichzelf het avondmaal te zegenen. 'Ik weet hoe belangrijk die symbo-

len zijn,' aldus Robert, 'en voelde me geestelijk niet zo goed zonder ze.' Thuisgekomen bleef hij zijn naaste familieleden uitnodigen op zijn diensten, maar zij bleven hem afwijzen. En dus hield hij zijn eigen diensten alleen. Hij beschrijft die dienst als volgt:

'Ik zette brood en water klaar en ook nog een aparte kan water en een handdoek om mijn handen schoon te maken. Ik had een eigen zangboek, zong eerst een openingslied en sprak daarna het openingsgebed uit. Bekendmakingen waren er natuurlijk niet, dus zong ik het avondmaalslied, bereidde het avondmaal, knielde, zegende het en nam ervan. Na het avondmaal dekte ik het altijd met de nodige eerbied af. Ik hield zelf een toespraak – mijn getuigenis – zong een lied als in de zondagschool en las uit het boek *Evangeliebeginselen*. Ik eindigde de vergadering met gebed en hield dan de priesterschapsvergadering. Ook die begon ik met een lofzang en een gebed; daarna

Edward Ojuka en zijn gezin. Edward werkt op het ogenblik aan zijn doctoraat en zijn vrouw, Grace, aan haar baccalaureaat aan de Brigham Young University.

Van links naar rechts: Kinderen vegen op zondagochtend de hut schoon waar de heiligen uit Chyulu vergaderen. Uit Nairobi is een watertank aangevoerd die dienst doet als doopvont. Julius Kasue in de nieuwe doopvont.

las ik uit het lesboek de les die ik voor die dag gekozen had. Ik eindigde met een lofzang en een slotgebed.

Twee maanden later ontving hij een brief van Lervae en Joyce Cahoon, de eerste zendingen die naar Tanzania gestuurd waren. Zij vroegen hem als tolk voor hen te werken. Hij aanvaardde de uitnodiging en reisde naar Dar es Salaam om zich bij hen te voegen. Daar ontmoette en huwde hij Joy Nassiuma, een bekeerlinge uit Nairobi. In juli 1993 werd het huwelijk van Robert en Joy verzegeld in de Johannesburg-tempel.

BENSON EN NICKSON KASUE UIT KENYA

Twee van de eerste bekeerlingen uit Kenya waren de broers Benson en Nickson Kasue. Benson was ongeveer achttien toen hij via een Amerikaans gezin, dat van Dennis Childs, in aanraking kwam met het evangelie. Broeder Childs was als veearts betrokken bij een onderzoeksproject in Kenya en had Benson ingehuurd om voor hem te werken. Zij werden goede vrienden en Benson raakte geïnteresseerd in de kerk. Daarna vertelde hij zijn broer over het evangelie. Toen de eerste zen-

delingen in Kenya aankwamen, bestuurden beide broers het evangelie met hen en vroegen om gedoopt te worden. Maar 'het zag er aanvankelijk naar uit dat het nooit zou gebeuren,' aldus Benson, 'de overheid had immers geweigerd de kerk officieel te erkennen. Ik wachtte ongeveer vier jaar en deed alles wat binnen mijn vermogen lag, maar kon niet gedoopt worden. Ik dacht dat God mij misschien aan het beproeven was, en bad en vastte er regelmatig voor.'

Omdat de officiële erkenning van de kerk geweigerd was, moest men toestemming van de overheid krijgen om zich te kunnen laten dopen. In 1985 werd die toestemming verleend voor doopdiensten bij mensen thuis en konden de broeders Kasue zich uiteindelijk laten dopen. In 1986 werden Benson en Nickson de eerste Keniaanse voltijszendingen; Benson ging op zending naar Californië, Nickson naar Washington D.C.

DE HEILIGEN VAN CHYULU

Na hun zending huwden Benson en Nickson beiden in de tempel en bleven zij anderen over het evangelie vertellen. Een van de mensen die zij in

contact met de kerk gebracht hebben, is hun oudere broer, Julius. Nadat hij de kerk vier jaar lang onderzocht had, werd Julius lid en verhuisde hij terug naar Chyulu, zijn geboortedorp op ongeveer 250 kilometer ten zuidoosten van Nairobi (Kenya). Julius en zijn vrouw, Sabina, vormden de kern van een gemeente daar. De ervaring van de heiligen in Chyulu is een goed voorbeeld van het geloof dat men kan aantreffen in de nieuwe gemeenten die over heel Afrika opgericht worden.

Voor hun kerkdiensten hebben de leden van Chyulu een open hut gebouwd die plaats biedt aan ongeveer veertig mensen. De wanden van de hut zijn opgetrokken uit geweven boomtakken, en het dak is gemaakt van tinnen golfplaten en palmtakken. Iedere zondagochtend vegen kleine kinderen met behulp van takken het gebouwte schoon.

Omdat het gebied zo afgelegen is en de levensomstandigheden zo primitief, waren er speciale voorzieningen nodig voor doopdiensten. Een watertank, die uit Nairobi was aangevoerd, diende als doopvont. Het duurde vijf uur om voldoende water uit een bron zes kilometer verderop te pompen en naar de nieuwe doopvont te brengen. Daarna

gingen tien volwassenen in de doopvont staan om het waterpeil hoog genoeg te brengen zodat de dopelingen volledig ondergedompeld konden worden. Veertig mensen hadden zich op die eerste doopdienst voorbereid door de zendelingenlessen bij te wonen en een doopgesprek te hebben. Door hun doop en bevestiging werd het ledental van de gemeente bijna verdubbeld. In augustus 1993 waren er in Chyulu twee gemeenten, met een gezamenlijk ledenbestand van 350 leden.

In 1992 werden de heiligen in en rond Chyulu met de hongerdood bedreigd door een hevige droogteperiode. Onder leiding van de zendingspresident, Larry Brown, en de toenmalige gemeentepresident van Chyulu, Julius Kasue, werden 1500 kg maïs en bonen aangevoerd om de noodlijdende heiligen te helpen. Het zendelingsgechtpaar, ouderling en zuster Ted McNeill, maakten de lastige reis van Nairobi naar Chyulu om het voedsel te brengen. Ouderling McNeill herinnert zich daarover het volgende:

'Acht vrouwen rolden grote lavarotsblokken vóór de vrachtwagen en legden op die manier een weg aan. Ik heb nog nooit zulke hardwerkende vrouwen gezien. Ik heb mijn hele leven

in de bouw gewerkt en ik had best zo'n goede ploeg willen hebben.'

Er was grote vreugde toen de vrachtwagen met zeventien zakken voedselhulp aankwam. President en zuster Kasue brachten de hele nacht door met het maken en rondbrengen van pap aan de vele uitgehongerde heiligen die te zwak waren om van hun bed op te staan. Hij bezocht ieder gezin persoonlijk om de behoeften te kunnen bepalen.

Om de leden van de kerk te helpen zich voor te bereiden op noodsituaties in de toekomst werd een programma opgezet voor het telen van droogtebestendige gewassen. Maar ook dergelijke gewassen hebben een *minimum* aan vocht nodig, en het gebied had al in twee jaar geen regen gekend. Daarom plantten op 21 oktober 1992 veertig leden en zestig niet-leden hun gewassen en hielden ze een speciale vasten om de Heer te vragen hen met regen te zegenen. De kerkfilm *De vensters des hemels* werd vertoond in een van de weinige openbare plaatsen waar elektriciteit voorhanden was. Minder dan een week later begon het te regenen en begonnen de gewassen te groeien – zoals overigens ook het geloof van de mensen. De oogst was overvloedig.

IEDEREEN GELIJK IN DE OGEN VAN GOD

De enorme groei van de kerk in Afrika is, evenals aan het begin van de herstelling, te danken aan de ijver van de bekeerlingen, die het evangelie uitdragen en hun uitdagingen aanpakten en overwonnen. Vijftien jaar na de openbaring over het priesterschap blijft het aantal Afrikaanse heiligen toenemen in een tempo dat de groei van de kerk in haar beginperiode naar de kroon steekt. De Heer heeft waarlijk 'allen uitgenodigd tot Hem te komen en deel te hebben aan Zijn goedheid; en Hij zendt niemand heen, die tot Hem komt, hetzij zwarte of blanke, dienstknecht of vrije, man of vrouw; en de heiden is Hij indachtig; en allen, zowel Jood als niet-Jood, zijn gelijk voor God' (2 Nephi 26:33).

Het is duidelijk dat de Heer houdt van de Afrikanen en dat Hij die geduldige mensen wil zegenen. De kerk heeft een grote invloed op het leven van die Afrikanen, en zij op hun beurt beïnvloeden de kerk en zullen dat ook in de toekomst blijven doen. □

E. Dale LeBaron is hoofddocent kerkgeschiedenis en -leer aan de Brigham Young University.

DE EEUWIGE AU

Lisa A. Johnson

FOTOGRAFIE: ISA A. JOHNSON

FOTOGRAFIE: PEGGY TEIJINGHAUSEN

Om bij de tempel te komen, moesten ze eerst een lange boottocht maken en vervolgens drie landen doorkruisen.

Neen acht levendige mensen. Slinger ze veertig uur heen en weer in een kampeerbusje. Voeg daar motorpech, regen, wagenziekte en zeeziekte aan toe. Wat krijg je dan? 'De hemel', volgens de familie Marrero.

'Het was de geestelijkste ervaring van mijn leven', zegt de vijftienjarige Raquel over de tocht die haar ouderlijk gezin ondernam om in de tempel voor tijd en eeuwigheid aan elkaar te worden verzegeld.

Voor veel mensen is een rit naar de tempel niet zo'n opoffering als voor de familie Marrero. Ze wonen op het eiland Tenerife, een van de bij Spanje horende Canarische Eilanden, ongeveer tachtig kilometer voor de kust van Marokko. Toen ze eindelijk zo ver waren om naar de tempel te gaan, was de dichtstbijzijnde tempel die open was die in Duitsland. Daar gingen ze dus heen. Om er te komen, moesten ze eerst een lange boottocht maken en vervolgens drie landen doorkruisen.

TORIT

De kosten van een vliegreis zouden veel te hoog zijn geweest voor het gezin, dat bestaat uit Luci (7), Fabio (9), Oliver (11), Raquel (15), Desiree (17), Oscar (19), en hun ouders, Miguel en Angela. En zelfs nu moesten ze twee jaar hard sparen om de reis te kunnen bekostigen. Miguel deed timmermanswerk, de rest van het gezin nam allerlei uiteenlopende baantjes aan.

Ze reisden in een *furgón* ofwel bestelwagen, die Miguel in een kampeerbus met twee bedden had omgebouwd. Eerst reden ze met de *furgón* naar een veerboot, om daarmee vervolgens achthonderd kilometer over water naar Spanje te reizen.

‘We werden allemaal zeeziek’, vertelt Raquel. ‘We waren blij toen we weer land zagen.’

Maar dat was nog slechts het begin van de reis. Voor hun lag nog een rit van uren en uren door Spanje, Frankrijk en Duitsland, waarbij ze ‘s nachts onder de sterrenhemel sliepen. ‘Om de tijd te verdrijven, toeterden en zwaaiden we naar andere auto’s met een Spaans kenteken’, zegt Desiree. ‘En we zongen elke lofzang en ieder Spaans lied dat we kenden – heel wat keertjes.’

‘Papa stuurde en repareerde de auto’, voegt Raquel er aan toe. Ze hadden onder andere een elektrische storing, waardoor het moeilijk was om ‘s nachts te rijden zonder elke paar minuten te stoppen om de koplampen te repareren. Toen ze eindelijk in Frankfurt waren gekomen, parkeerden ze langs de kant van de weg en wachtten tot het licht werd, zodat ze zonder verdere problemen bij daglicht naar de tempel konden rijden.

Nou ja, bijna zonder verdere problemen. De tempel bleek in Friedrichsdorf te staan, buiten Frankfurt, en met hun beperkte kennis van het Duits kon de familie Marrero hem niet vinden. Uiteindelijk riepen ze de hulp in van een Spaanssprekende taxichauffeur om hun de weg te wijzen.

‘Toen we eindelijk de engel Moroni op de toren zagen staan, waren we zo blij!’, vertelt Raquel. ‘Het was heel mooi – des te mooier omdat we zoveel hadden doorstaan om er te komen.’

En wat ze toen binnen meemaakten! ‘Het was zo prachtig, toen we werden verzegeld – allemaal in het wit, zelfs de kleintjes, en iedereen zag er zo mooi uit’, zegt Desiree. ‘Nu weten we dat we voor altijd samen kunnen zijn met degenen van wie we houden.’

De familie Marrero bracht ongeveer vier dagen in de tempel door. De ouders deden verzegelingswerk, de oudere kinderen lieten zich voor de doden dopen. Toen het tijd was om te vertrekken, hadden ze niet veel zin om weer weg te gaan, vooral omdat ze nu alles wisten over de vervelende autorit die ze voor de boeg hadden.

Maar hun leven was in die vier dagen veranderd. ‘We kibbelden nu niet zo veel’, merkt Raquel op. ‘We wisten dat we een eeuwig gezin waren.’

‘De tocht was eigenlijk in veel opzichten zoals het leven’, merkt Desiree op. ‘Je hebt soms moeilijke perioden waar je doorheen moet zien te komen, en je moet echt hard werken, maar het is de moeite waard als je het haalt tot aan het celestiale koninkrijk. Om iedereen samen te laten reizen, hebben we heel wat offers gebracht. □

ALS JE NAAR DE TEMPEL GAAT

Een tempelreis vereist heel wat voorbereiding. Als je naar de tempel gaat, hetzij voor dopen voor de doden, of om aan je familieleden te worden verzegeld, moet je de volgende dingen weten:

- Als je ouder dan 12 bent, maar nog geen 18, moet je een tempelaanbeveling hebben voor ‘beperkt gebruik’. Hiervoor is een gesprek met je bisschop

vereist. Jongens moeten het Aäronisch priesterschap dragen.

- Neem ruim van te voren contact op met de tempel om het werk dat je gaat doen goed te plannen.

- Als je naar de tempel gaat, hoor je je zondagse kleding te dragen. In de tempel wordt gezorgd voor de witte kleding die je daar nodig hebt.

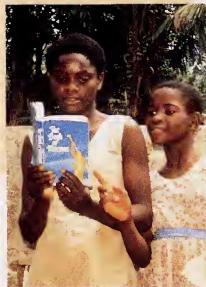
- Denk eraan dat deze reis een van de belangrijkste geestelijke gebeurtenissen in je leven kan worden. Bereid je er zo lang mogelijk op voor door de geboden na te leven, te bidden, de Schriften te bestuderen en zo te leven en lief te hebben als je denkt dat een celestiaal gezin dat zou doen. □

Johannesburg-tempel

In het inwijdingsgebed van de Johannesburg-tempel bod president Gordon B. Hinckley in augustus 1985: „Almochtige God, wil U lussenbeide komen tot zegen en veiligheid van uw getrouwe heiligen. Wij bidden U om vrede in dit gekwelde land. (...) Moge de aanwezigheid van uw huis in dit land deze natie tot zegen zijn.“ Zie „Evangeliëpioniers in Afrika“ (ibz., 36).

AFRIKA

Lang voordat in 1978 de openbaring over het priesterschap werd ontvangen, begon de Heer mensen voor te bereiden op het evangelie. Zie 'Een voorbereid volk' (blz. 32) en 'Evangeliepioniers in Afrika' (blz. 36).

